

ЗА ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ВІРУ

«Бо я не соромлюсь Євангелії, бо ж вона — сила Божа на спасіння кожному, хто вірує, перше ж юдеєві, а потім гелленові»

(Рим. 1:16)

**№ 4 (211)
КВІТЕНЬ
2022 РОКУ**

ВЕЛИКИЙ ПОНЕДІЛОК: ХРИСТОС І СУД

У перший день Страсного тижня за церковною традицією згадують три біблійні події: прокляття Ісусом безплідної смоківниці (Мр. 11:13-14), вигнання торгівців із храму (Мр. 11:15-17) та розповідь про патріарха Йосипа, життя якого є прообразом Христа. Ці розповіді мають декілька спільних рис.

По-перше, у них йдеться про те, що народ Божий може втратити своє призначення. Він зберігатиме подобу себе справжнього, зовні залишатиметься таким, як і раніше, але його свідомість та спосіб життя не відповідатимуть Божій меті.

Смоківниця ще була покрита листям, але на ній вже не було плодів. Вона стала декоративним деревом, не здатним нагодувати голодних.

Єрусалимський храм за часів Христа сягнув апогею архітектурної краси, величчя та впливу. Але, на погляд Христа, тепер він був лише «печерою розбійників» та «порожнім домом», непридатним для того, щоб бути місцем перебування Божої слави.

Брати вдавали перед Яковом, що залишаються його добрими синами і вірними братами Йосипа, якого вони насправді

продали у рабство. У кожному з цих випадків перед нами розгортається трагедія, коли віруюча людина, Божий народ та інститути поклоніння Богу, навіть не усвідомлюючи цього, перестали бути тим, ким Бог хотів би їх бачити.

По-друге, кожна з цих історій розповідає про неминучість суду. Христос великого понеділка — це розгніваний Христос, Який очищає храм, дискутує з фарисеями і проклинає безплідну смоківницю. Можна довести, що нічого не змінилося. Можна дозволити собі обманюватися і себе обманювати. Але раніше чи пізніше Бог потрясе нашим деревом, увійде в храм, допустить голод.

Як правило, це стається несподівано («не пора бо на фіги була»), неочікуваним чином (Христос не мав жодного відношення до храму) і в незапланованих обставинах (брати не сподівалися зустріти у Єгипті Йосипа).

У кайросі катастрофи, у безодні відчаю Бог ставить нас лицем до лиця з Ним, із ближніми і самими собою. Він виводить нас на світло, і ми мружимося від яскравих променів, що нам самим і усім довкола показують нашу духовну вбогість. Від цього світла хочеться закритися, сховатися, заповзти назад у зручну напівтемряву. Суд Христа — це завжди біль, часто фізичний.

По-третє, сьогодні Христос суду — це також Христос любові, заради якої Він піде на

хрест через декілька днів. Кризу суду, що вибиває з під ніг звичні підвалини, зриває маски і трясє листя, можна сприймати як покарання. Але насправді це єдина можливість для покаєння, для того, щоб підготуватися до Останньої Зустрічі.

Зауважте, що сцену вигнання торгівців зі святині художник Ель Греко помістив не в стародавній єрусалимський храм, а в палац епохи Відродження. Він свідомо переніс новозаповітну історію у своє соціальне середовище, нагадуючи, що кожне покоління віруючих має замислитися, як саме вплив грошей, влади та політики може спотворювати Євангелію та позбавляти церкву її місії. Якби художник жив сьогодні, то звідки би Христос виганяв торгівців? Якими б були нинішні контури храму на його картині?

Ми проходимо через божевільно важкі часи. Цей Страсний тиждень — найважчий з усіх пережитих. Для лівів'ян він розпочався із ракетного обстрілу, що позбавив життя семи людей. Але Христос не є причиною чи ініціатором війни і всіх її потворних проявів. Навіть посеред найбільшого болю Він все ж з нами, з любов'ю нагадуючи про можливість і важливість повернення, про потребу перевірити, чи не залишився храм порожнім, чи приносимо плоди, чи не зрадили і не продали близьких. Він нагадує нам про Себе і про нас справжніх. Це і є суд.

Роман Соловій.

ДОРОГІ БРАТИ І СЕСТРИ!

Сердечно вітаю вас із світлим святом Воскресіння нашого Господа і Спасителя Ісуса Христа!

Дякую братам і сестрам з усіх країн за молитви, за підтримку українського народу в такий тривожний, болючий і важкий час випробувань. Ми це пройдемо! Віримо, що прийде перемога, і настане світле воскресіння і для України! Бо війна, якою би страшною вона не була, обов'язково закінчиться. А свято перемоги над гріхом, смертю і темрявою — вічне.

Ісус сказав: «Я воскресення й життя. Хто вірує в Мене, хоч і вмере, буде жити» (Ів. 11:25). Вірмо в Нього. І Він зцілить всі поранені душі, зміцнить віру й воскресить надію. Бо Він воскрес! Воістину воскрес!

Старший єпископ УЦХБЄ Михайло Паночко.

ОКУПОВАНА ТЕРИТОРІЯ

Окупована ворогом територія — ось що таке, по суті, цей світ. Християнство ж — історія про те, як на цю територію прийшов її законний цар, прийшов, можна сказати, у чужому вбранні і під чужим ім'ям, а тепер закликає всіх нас до участі у великій диверсійній кампанії.

Коли ви йдете до церкви, то насправді приймаєте там тасмні депеші від союзників; саме тому ворог аж зі шкури пнеться, щоб ніхто туди не ходив. З цією метою він грає на нашій зарозумілості, лінощах та інтелектуальному снобізмі.

Клайв Льюїс. «Просто християнство».

ХАЙ СЕРЦЯ БУДУТЬ МІСЦЕМ ЛЮБОВІ

У дні, коли окупанти продовжують обстрілювати наші міста, бомбити школи, лікарні і навіть пологові будинки, коли розриваються серця людей, гинуть наші рідні і близькі, знайомі і друзі, коли люди ховаються в бомбосховищах без електрики, води і їжі, виникає запитання: а чи не втратила своєї актуальності заповідь любити своїх ворогів? Як це можливо, коли стільки болю і несправедливості?!

Останнім часом я багато розмірковую над текстом 138-го (139-го) псалма. Ми любимо читати слова про те, що очі Господа бачили нас ще коли ми були в материнському лоні. Але дуже рідко звертаємо увагу на слова: «Якби, Боже, вразив Ти безбожника, а ви, кровожерці, відступіть від мене... повною ненавистю я ненавиджу їх, вони стали мені ворогами!». Такі сюжети повторюються в Біблії знову й знову. Складається враження, що Бог дає нам право й можливість висловити свої емоції — свою злість, гнів і навіть ненависть.

Відчувати гнів — природно

Часто люди думають, що гнів сам по собі є гріхом. Однак апостол Павло говорить: «Гніваючись не грішіть. Сонце нехай не заходить у гніві вашому. І місця дияволу не давайте».

Гнів сам по собі — не гріх. Це наша природна захисна реакція. У всіх людей Бог заклад бажання правди, чесності і справедливості. І коли ми бачимо щось супротивне цьому, ми не хочемо, щоб це продовжувалося.

Більше того, людина, яка не гнівається, ніколи нічого не змінить, бо їй просто байдуже, вона не має достатньої мотивації для змін. І Сам Бог не раз зображений у Біблії як Той, Хто виявляє гнів. Питання лише в тому, що в цьому стані не можна рухатися далі. Треба спочатку розібратися зі своїми емоціями, а потім вже приймати певні рішення чи робити якісь кроки, адже «гнів людський не творить правди Божої» (Як. 1:2).

Що ж робити?

Дуже важливо відділити свій початковий гнів — ту стартову емоцію, яка часто не залежить від нас. Коли в очах сонце потемніло від гніву, дуже важливо нічого не робити й не казати. Бо саме в цю мить ми найбільш вразливі до того, щоб дати

місце дияволу. Іншими словами: гнів — це нормально, але ним не можна керуватися, бо це може призвести до гріха.

Після слів про ненависть до ворогів Давид зупиняється і каже: «Випробуй, Боже, мене, і пізнай моє серце, досліди Ти мене, і пізнай мої задуми, і побач, чи не йду я дорогою злою, і на вічну дорогу мене попроводь» (Пс. 138(139):23-24).

Тому де б ми не були і що б не переживали, дуже важливо дозволити Богові перевіряти своє серце, щоб не дати місця злу. Щоб злоба, яка часто виникає спонтанно, не закоренилася у ньому. Ми бачимо зло, називаємо речі своїми іменами, не погоджуємося зі злом. Ми відчуваємо гнів, обурення і часто ненависть, але дуже важливо при цьому не перетворитися на людей, які живуть у ненависті постійно.

Ісус гнівався, але при цьому сумував. «І споглянув Він із гнівом на них, засмучений закам'янілостю їхніх сердець» (Мр. 3:5). Його гнів був просякнутий смутком через те, що диявол так покалічив душі людей. І нам теж важливо бачити першопричину, за брехнею пропаганди бачити батька брехні. За вбивствами і руйнуваннями — того, про кого Біблія каже, що він прийшов украсти, вбити й погубити. За всім цим стоїть диявол. Але чи значить це, що люди, які коять це, невинні? Ні! Люди, які дали місце дияволу, мають відповідати за свої вчинки. І

наша боротьба ведеться не лише в духовному вимірі, ми повинні чинити спротив злу.

Зупинити й перемогти

Є різниця між поняттями «перемогти зло» і «зупинити зло». Перемогти зло в довгостроковій перспективі можна тільки добром. Якщо злочинець перебуває у в'язниці і має шанс на покаєння, ми можемо своїм добрим ставленням стукати до його серця, щоб він покався. Однак це не значить, що його треба випустити за межі цієї в'язниці й дати шанс чинити зло далі. У момент, коли коїться зло, не можна просто спостерігати за цим. Замало просто стояти і молитися, щоб Господь якимось чином заступився. Потрібно діяти.

Але при цьому важливо не уподібнюватися злочинцям і не давати місця дияволу у власних серцях. У цей непростий час, коли ми маємо справу з нелюдською поведінкою і нелюдськими вчинками, дуже важливо залишитися людьми. Тому, як і Давид, у розмові з Богом вилеємо своє обурення, свій біль, свій гнів і свою ненависть, а тоді скажемо: «Господи, випробуй моє серце. Збережи від того, щоб ці почуття залишилися в мені назавжди. Допоможи впоратися з цим».

Хай наші серця завжди будуть місцем любові.

Микола Савчук.

ЦІНА ЗРАДИ

«А коли настав вечір, Він приходить із Дванадцятьма. І як сиділи вони при столі й споживали, промовив Ісус: «Поправді кажу вам, що один з-поміж вас, який споживає зо Мною», видасть Мене». Вони зачали сумувати, і один по одному питати Його: «Чи це я?»» (Мр. 14:17-19).

Учням легше було повірити у власну зраду, аніж у зраду Ісуса кимсь із Його найближчого оточення. «Тоді один із Дванадцятьох, званий Юдою Іскаріотським, подався до первосвященників, і сказав: «Що хочете дати мені, і я вам Його видам?». І вони йому виплатили тридцять срібняків. І він тоді шукав слушного часу, щоб видати Його» (Мт. 26:14-16).

Люди, звільнені від злих духів, оздоровлені від недуг, служили Ісусу своїм майном. І всі гроші потрапляли до скрині, за яку відповідав Юда. Не раз шепест купюр та дзвін монет спонукали його покласти

кілька з них до своєї кишені. Ніхто не довідається — з такими думками підкрадався спокусник до Юди. Той спершу боровся. Потім почав миритися. Згодом у уяві поставали картини того, на що будуть

використані вкрадені гроші. І сталося: рука потягнулася до святого. Докори сумління... Картання... Але знову до скрині кидають гроші, і знову чути такий уже приємний для вуха звук. Чергова спокуса долає його без особливих зусиль. І він стає грошолобом та злодієм. Пожадливість стала сенсом його життя.

Саме з таким Юдою ми зустрічаємося в наступній події: «Ісус же за шість день до Пасхи прибув до Віфанії, де жив Лазар, що його воскресив Ісус з мертвих. І для Нього вечерю там справили, а Марта прислужувала. Був же й Лазар одним із тих, що до столу з Ним сіли. А Марія взяла літру мира, з найдорожчого наряду пахучого, і намастила Ісусові ноги, і волоссям своїм Йому ноги обтерла. І пахощі мира наповнили дім! І говорить один з Його учнів, Юда Іскаріотський, що мав Його видати: Чому мира оцього за триста динарів не продано, та й

не роздано вбогим?». А це він сказав не тому, що про вбогих журився, а тому, що був злодій: він мав скриньку на гроші і крав те, що вкидали» (Ів. 12:1-7).

Прикриваючись вдаванням милосердя, Юда насправді живе лише думкою про збагачення. «Заробляючи» на служінні Богові, він діяв із сухим розрахунком заробити і на Учителеві.

Ворог підкрадається поступово. Юда не був злодієм, коли Ісус Христос довірив йому матеріальне служіння. Та спокусився через гроші, полюбив їх, вони стали для нього більшою цінністю, ніж Учитель.

Спокуса грішми буває дуже сильна. Та Ісус, Якому диявол пропонував всі царства світу і їх славу, відкинув їх, залишившись вірним Богові. Ісус не похитнувся, будьмо стійкими і ми.

Ігор Крошук.

МИХАЙЛО ПАНОЧКО ВІДВІДАВ РУМУНІЮ ТА СУПРОВОДИВ ДО УКРАЇНИ ГУМАНІТАРНИЙ ВАНТАЖ

Від початку війни в Україні церкви європейських країн почали активно допомагати як біженцям, так і людям, котрі залишилися у постраждалих областях, надсилаючи туди гуманітарну допомогу. Старший єпископ УЦХБЄ Михайло Паночко 19-21 березня разом із командою відвідав Румунію, де зустрівся зі старшими служителями п'ятидесятницьких церков та депутатами румунського парламенту. Він щиро подякував братам і сестрам за допомогу, а також супроводив до України зібраний ними вантаж.

Допомога містила медичні препарати, речі першої потреби, харчові продукти. Крім того, румунські підприємці, які займаються виготовленням взуття для військ НАТО, передали партію берців для українських

воїнів та бійців тероборони.

Частина гуманітарного вантажу, за словами старшого єпископа, залишилась у західних областях, де її буде роздано тимчасово переміщеним особам. Більшу частину гуманітарної допомоги відвантажено на схід країни, у місця, де назріває гуманітарна катастрофа.

«Приїхавши до Румунії, я просто не міг стримати сліз, коли побачив, як там зустрічають українців. З якою любов'ю, з якою повагою і співчуттям румуни відізналися на наше горе. Не може не вразити, як вони моляться про нас і як жертвують», — розповів Михайло Паночко.

Так само відчинили свої двері для українців церкви у Польщі. А церква в Кореї та багато добровільних організацій (зокрема місія Біллі Грема) надають фінансову підтримку, що дає можливість частково забезпечувати волонтерів пальним та іншими необхідними речами.

chve.org.ua.

МІСІЯ. РІК 2022

«Дух Господа Бога на мені, бо Господь помазав Мене благовістити сумирним, послав Мене перев'язати зламані серцем, полоненим звіщати свободу, а в'язням відчинити в'язницю, щоб проголосити рік уподобання Господу, та день помсти для нашого Бога, щоб потішити всіх, хто в жалобі, щоб радість вчинити сіонським жалобникам, щоб замість попелу дати їм оздобу, оливу радості замість жалоби, одягу хвали замість темного духа! І будуть їх звати дубами праведності, саджанцями Господніми, щоб прославивсь Господь!» (Іс. 61:1-3).

Речі, які повною мірою можна побачити та зрозуміти лише здалека на історію місії «Голос надії» — розумієш, наскільки мудро та правильно Бог вів її протягом трьох десятиріч. Те, що було незрозумілим раніше, нині бачиться у зовсім іншому світлі та підтверджує Господнє керівництво.

Так сталося, що перші місіонери ще наприкінці 1980-х поїхали в Росію: Карелія, Комі, Якутія, Центральна Росія, Абхазія. Мало хто з першопрохідців розумів, чому саме туди. І коли де-хто дорікав, що, мовляв, і в Україні вистачає «духовного Сибіру», не завжди могли пояснити своє рішення. Але тепер, через десятиліття, можна частково дати відповідь на це: то був час Росії. То був найсприятливіший час саме для тієї частини безбожної імперії. З часом двері благовісту там поступово зачинялися, звівши до мінімуму євангелізаційну працю.

1990-2000 роки стали початком поступової активізації місіонерської праці в Україні й особливо у східних областях. Ця праця звершується й донині. Але вже багато років керівництво місії турбує питання: «А що далі? Куди рухатися тепер?». Погляди були звернені на Західну Європу. У перші роки місії таке виглядало би фантастично та нереально. Але в Бога є плани.

... І от несподівано місія ввійшла у фазу, про яку ніхто ніколи не думав. Початок війни вніс корективи практично в усі служіння. Тепер стає зрозуміліше, чому велика кількість місіонерів працювала на Сумщині, Чернігівщині, Луганщині й практично в усіх східних регіонах. У жаклих умовах обстрілів, смерті, голоду, страху, відчаю людям потрібна допомога: матеріальна, моральна й духовна. Місіонери виявилися саме на тому місці і в той час, коли потрібно. Багатьом із них довелося залишити свої домівки, переїжджати, але

праця не припинилася. Тонни продуктів та одягу, евакуаційний транспорт, молитовна та емоційна допомога, волонтерство в армії та теробороні — це саме те, до чого спонукують обставини. Сьогодні це і є найдієвішим місіонерством.

У нинішніх умовах яскравіше постає майбутня праця в Європі. За статистикою туди евакуювалися вже більш як три з половиною мільйони українців. І там теж потрібна допомога. Якщо матеріально допомагають ті ж європейці, морально-духовна підтримка, вважаю, за майбутніми українськими місіонерами.

Слова пророка Ісаї, які ми здебільшого пов'язуємо зі служінням Ісуса Христа, повною мірою стосуються і Його послідовників. Тепер, коли йде кровопролитна війна, саме нас, християн XXI століття, Дух Святий помазав благовістити, перев'язувати зламані серцем, звіщати полоненим свободу, відчинити в'язням в'язницю. Саме сьогодні час проголосити рік Господнього уподобання і, як це не дивно звучить, — день помсти для нашого Бога. Саме нам випала місія потішити всіх, хто в жалобі, щоб замість попелу дати людям оливу радості, одягу хвали — замість темного духа!

Будьте мужніми, місіонери! Саме на вас, благовісників правди, сьогодні звернені погляди тих, хто нажаханий війною, втратив домівки та рідних. Саме від нас, молитовників, залежить майбутнє нашого краю, нашої України. І, можливо, не тільки України...

Юрій Вавринюк.
«Голос надії».

ТЕОЛОГІЯ ПІСЛЯ БУЧІ

Як тільки російські війська окупували деякі українські області, ми почали отримувати свідчення про численні звірства, які вони чинили з мирним населенням. Спочатку я зі страхом і з певною часткою недовіри починав читати ці свідчення про розстріли мирних жителів, численні сексуальні злочини, масове мародерство. Невже це можливо в наші дні, в нашій країні? Чи справді таку сатанинську злобу і жорстокість можуть виявляти солдати країни, яка так пишається своєю культурою і тисячолітньою християнською традицією?

Проте з кожним днем, із кожною годиною кількість свідчень зростала, розсіюючи останні сумніви. Українські війська звільняли усю територію Київської області. І те, що вони побачили в Ірпінні, Гостомелі, Бучі та десятках навколишніх сіл неможливо описати словами. Сотні і сотні розстріляних беззбройних мирних жителів із зв'язаними руками. Спалені тіла з'гвалтованих жінок. Мертві тіла вкривають вулиці міст, наповнюють підвали, розкладаються у пограбованих

квартирах. Зруйновані дощенту міста і села. Набиті награваним добром (побутовою технікою, коштовностями, спідньою білизною, парфумами, сантехнікою) російські військові автомобілі. Російські військові у поштових відділеннях прикордонних областей надсилають все награване своїм сім'ям десь у Саратові чи Тамбові...

Ми звільнили від загарбників лише маленьку частину нашої країни, і перед нами відкрилася така безодня зла, що вже зараз можна говорити про те, що злочини Сребрениці і Руанди повторюються в Україні.

Раніше мене мучило питання, чому чимало вцілілих жертв Голокосту згодом закінчували життя самогубством. Варто згадати поета Паула Целана, філософа Жана Американа, великого свідка жахів Освенциму (в якому загинула також і моя бабуся) Прімо Леві. Але сьогодні я розумію, що той рівень насильства і людського зла, який вони пережили, позбавив їх шляхів для повернення до нормального життя, до стосунків,

до відкритості й довіри до інших людей. Вони, як і Елі Візель, побували у такій безодні зла, від якої потім майже неможливо відвести погляд.

Хто знає, як молитися з жінкою, яку тиждень гвалтував російський солдат, а потім застрелив її хвору матір, коли жінка відмовилася їхати з ним в Росію?

Які слова можна сказати стареньким мешканцям пансіонату, який безжалюдно розстріляв російський танк?

Що сказати людям, котрі пережили пекло на землі, влаштоване російськими військовими, що впилися своєю владою та безкарністю?

Як утішити дружину, чоловік котрої виб'є шукати допомогу, бо в неї почалися пологи, але його вбили біля будинку?

Як оплакати мирних жителів, яких катували так, що їх неможливо упізнати?

Нам в Україні доведеться ще довго і болісно, як євреям після Освенциму, шукати відповіді на ці питання. Формувати контури своєї теології. Теології після Бучі.

І, попри все, віримо, залишаємося людьми...
Р. С.

НЕДОРЕЧНО

Бувають недоречні слова і розмови, коли той, хто говорить, не відчуває людей і не розуміє ситуації чи стану, в якому перебувають інші. Завжди потрібно знати час і місце, щоб не сказати чогось зайвого і недоречного, чим зробиш тільки гірше.

Наприклад, на похороні не годиться жартувати чи закликати людей радіти, а не плакати. На весіллі не варто говорити про розлучення чи при народженні дитини — про смерть. Або ж після з'гвалтування жертви розказувати про милосердя до гвалтівника. Чи під час війни говорити про прощення до ворогів.

Наскільки черствим потрібно бути, щоб, бачачи, як хтось гвалтує дівчину чи солдат вбиває дитину, говорити: «Вмій переносити страждання. За все дякуй Богу і приймай Його волю. Треба любити й прощати ворогам. Завжди винні обидві. Не все так однозначно...»

Це не лише нерозуміння контексту, а прояви псевдодоуховності й черствості серця, байдужості до людей і їх переживань, відсутності милосердя та співчуття.

Мудрий Соломон колись сказав: «На все свій час, усякій справі в цім житті — своя пора. Час для народження, і час для смерті. Час убивати й час лікувати, час руйнувати й час будувати. Час плакати і час сміятися. Час мовчати й час говорити. Час кохати й час ненавидіти. Час для війни і час для миру» (Екл. 3).

andrii.savych.

10 ПАКЕТІВ, АБО ХТО ТВІЙ БЛИЖНІЙ?

Учора вранці поїхав до церкви. Дівчата-героїні склали пайки (хліб, крупи, консерви, солодощі, овочі), які я мав відвезти людям. Потрібно було трохи почекати, тому вирішив допомогти їм пакувати. Поставили мене на хліб. Нас було троє. Один готував пакетики, другий різав смачний, свіжий, спечений десь у селі хліб, я пакував.

Через годину прийшла сімейна пара. Їм потрібні були памперси й щось поїсти. Виявилось, що вони йшли пішки через два села — приблизно шість кілометрів. На дорогу витратили більше години. Взяли важкі пакети, вагою по 15 кг і вирішили йти до місця свого проживання пішки. Я запропонував підвезти їх. По дорозі, яка на машині зайняла п'ять-сім хвилин із усіма блоками, дізнався, що вони втекли з Ірпеня й в них двомісячна дитина. Віддав їм ще один пакет із харчами.

Коли повертався до церкви, побачив на зупинці чоловіка на милицях. Зупинився й запитав, куди він прямує. Сказав, що в Київ за ліками, бо лише там, в одній аптеці, є те, що йому потрібно. Я запропонував допомогу. Машина в мене старенька, але з повними баками газу й бензину. Такої заправки «ластівка» не бачила з моменту покупки. У дорозі дізнався, що ми з ним із одного міста, і відстань сім-вісім кілометрів він подолав за чотири години. Мало хто підвозить. На моє запитання, що з ногами, сказав, що хворіє з дитинства: руйнуються кістки. Останній рік прогресує критично. Поїхали в аптеку. Поки їхали, кинув його контакти місцевій церкві, попросив товариша скинути 1000 гривень для цього хлопця. Живе з матір'ю. Телефон у нього кнопковий. Куртку йому хтось віддав. Під час локдауну втратив роботу. Більше не беруть. Робив ключі в майстерні. З'їздили до Києва в аптеку, забрали ліки, повернув його в Боярку. Віддав харчовий пакет.

Заїхав на роботу, де ще працюю директором компанії; віддав співробітницю зарплатню; перевіряв, як прибирається й вивозиться сміття; поспілкувався з людиною, яка відповідає за озеленення. Залишив співробітникам (двірникам і прибиральницю) три харчові пакети, бо хто знає,

як там далі буде з зарплатою.

Відвідав товариша, який із маленькими дітьми залишився під Києвом. Поспілкувався кілька хвилин. У часи, коли більшість із тих, кого ти знав, виїхали, просте спілкування зі знайомим, який є тут і зараз, підбадьорює більше, ніж будь-що інше.

Уже потроху темніло, коли я повертався додому. На пустій вулиці побачив сімейну пару: мама, тато, хлопчик років шести і немовля в колясці. Побачив, як біля них зупинилася машина — і через вікно хтось передав їм пачку памперсів. Щось зойкнуло всередині. Я розвернувся, зупинився і сказав: «Візьміть продуктовий набір». Вони не відмовилися. Дізнався, що вони теж втекли з Ірпеня. Жінка плакала, переживала, що може значати сьогоднішній комендантський день... Чи не будуть і тут, на Софіївській Борщагівці, такі бої, як у її рідному місті.

Уже було темно, як я завітав до сусідки. Тітка Рая тепер сама. Поралася на горі. Я пам'ятаю її з дитинства. Ми, діти, гралися в її саду й домі. Повиростали й розлетілися по різних містах. Поговорили. Лишив їй кілька пакетів. Хай це буде бонус до її маленької пенсії.

Останній пакет лежить у машині. Не встиг завестися. Завезу його завтра. Уже знаю, кому. Є глибоко віруюча православна жінка, яка залишилася в квартирі сама. Вона живе на краю міста, у будинку, куди може (не дай, Боже) прилетіти... За її будинком — позиції наших воїнів-героїв.

Укотре запитую себе: «Хто мій ближній?». Тут усе просто: ближній — це людина, яку ти зустрів на своєму шляху.

Анатолій Денисенко.

«ПОТУЖНА СТРУКТУРНА РОБОТА БРАТЕРСТВА У НАДАННІ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ СПРИЯЛА ЗАЛУЧЕННЮ ВЕЛИКИХ МІЖНАРОДНИХ ПАРТНЕРІВ» – МИХАЙЛО ПАНОЧКО

На початку війни Головний офіс УЦХВС частково перебазувався на захід України. Зокрема приймальня старшого єпископа Михайла Паночка розмістилася у Львові, на базі церкви «Голгофа». Тут проходять наради служителів щодо гуманітарної допомоги найбільш постраждалим у війні областям, зустрічі з міжнародними делегаціями та різноманітні консультації.

«Ось тут мій невеликий штаб, – запрошує нас до кабінету Михайло Степанович. – За майже півтора місяця війни тут проведено багато переговорів. Ми мали зустрічі із керівниками таких великих міжнародних місій та фондів як «Глобальне бачення» (World Vision), «Сумка Самарянина» – фонд Франкліна Грема. Приїждила група пасторів із американського штату Техас, із Кореї, інші поважні делегації».

Одне з бажань, яке висловлюють представники великих благодійних організацій, – це можливість для партнерів в Україні проводити потужну структурну роботу із надання гуманітарної допомоги в час війни. Саме такі можливості та досвід мають церкви нашої братерства.

Ще одну з функцій старшого єпископа – настановляти та потішати – Михайло Степанович виконує не тільки під час особистого спілкування зі служителами та звичайними людьми (через Львівську богословську семінарію щодня проходить до сотні тимчасово переміщених осіб), але й через соціальні медіа. На особистій

instagram-сторінці старшого єпископа (mikhailo_panochko) регулярно виходять відео зі зверненнями до молоді. В основу серії мініпроповідей лягли слова із книги Псалмів.

Частиною служіння є також інтерв'ю про діяльність Церкви для різних ЗМІ, у тому числі центральних телеканалів. Під час візиту до губернатора області Максима Козицького одним з питань, яке порушив Михайло Паночко, було використання великої кількості білбордів з ненормативною лексикою. Сьогодні таких в області стало менше, натомість з'явилися борди, на яких проголошується Боже благословення над Україною.

Не обходиться робочий графік старшого єпископа і без недільних богослужінь. Щоправда, служить старший єпископ здебільшого в церквах на Львівщині.

Воєнний час поставив гуманітарне служіння на перший план: «Нині у стадії організації Офіс з обліку гуманітарної допомоги, яку роблять наші обласні об'єднання. Фактично, це ще один новий департамент у структурі братерства, який наразі курує Іван

Білик, директор Департаменту молодіжного служіння», – пояснює старший єпископ.

Завдання Офісу – сформувати та забезпечити ефективну діяльність команди служителів, які фіксуватимуть пересування і надання гуманітарної допомоги церквами в областях. Це, з одного боку, дасть змогу краще вивчити ситуацію, щоб доставляти потрібну допомогу в місця, де її найбільше бракує, а з іншого – полегшить надання звітів для закордонних гуманітарних місій, які допомагають не лише продуктами, речами і медикаментами, але й коштами на їх транспортування, пальне тощо.

«Днями у своїй рідній церкві в селі Сулимові я проповідував на тему смерті і воскресіння Ісуса Христа, провівши паралель між народом Ізраїлю та Україною. Як при виході з Єгипту ізраїльтян спасла не їхня святість, а кров жертвовного ягняти, через неї вони отримали свободу, так і сьогодні ми маємо жертву Ісуса Христа. Ми, як і вони, проходимо пустелю, де нам потрібна вода зі скелі – а нею є Христос – і сила Святого Духа, що сходить від Нього. У пустелі потрібна їжа: у євреїв була манна, у нас – Слово Боже. Коли вони грішили, їх жалили змії, гріх так само жалить людей сьогодні. І мідний змій, якого Мойсей підняв у пустелі, є прообразом хреста Христового. Бог дав нам Спасителя, і з вірою в Нього ми пройдемо усі випробування», – наголошує Михайло Паночко.

Ірина Боровкова.

ГОСПОДЬ ІЗ НИХ СМІЯТИМЕТЬСЯ

Маніпулювання тим, що Бог думає про людей, про війну, про те, чому все відбувається, інколи виглядає жалюгідно. Перечитаймо вступ до книги Йова, де написано, що ніхто не знає таємниці зла, окрім Бога. І все побожне пояснення, чому ми зараз переживаємо війну і яка вина українців у тому – це лише убога спроба переконати себе, що ти щось контролюєш.

Людей лякає невідомість. Невідомість того, що буде завтра. Невідомість причини того, що відбувається. Невідомість того, яке рішення прийняти. І це дійсно лякає. Бо стан, коли ти нічого не можеш зробити і зрозуміти, – дуже болючий. І бодай якесь поганеньке пояснення краще, аніж нічого.

Чому страждають невинні? Чому помирають ті, котрі молилися, за котрих молилися?

Чому Бог не зупиняє росіян (гітлера, сталіна і всіх тиранів теж чому не зупинив)? Чому? Не чує молитов? Бо ми такі грішні, що самі заслужили? Через аборти, розлучення, заборону християнської етики в школі? Я не вірю в такого мізерного бога, який

карає, аби щось комусь довести. Аби принизити. Аби втикнути носом в якийсь гріх. Навіть інтелегентні люди так не роблять одне з одним.

Бог більший за наш гріх. За всі гріхи всього людства. Він за них помер, пролив Свою кров, щоб тепер отак жорстоко карати один народ руками божевільних? Ні, не вірю в такого бога.

Мій Бог – найкращий Тато, Якому болить. І я вибираю не розуміти, чому все це відбувається (хоча розумію: бо маємо божевільних сусідів із генами варварів), аніж приписувати Богові божевільні наміри покарати Україну в такий нелюдський спосіб.

«...Весь день я побитий, і щоранку покараний... Коли б я сказав: Буду так говорити, як вони, то спроневерився б я поколінню синів Твоїх. І роздумував я, щоб пізнати оте, та трудне воно в очах моїх, аж прийшов я в Божу святиню, і кінець їхній побачив: на правду, Ти їх на слизькому поставив, на спустошення кинув Ти їх!»

Як вони в одній хвилі спустошені, згнили, пощезали від страхів! Немов сном пообуджені, Господи, образом їхнім погордиш, мов сном по обудженні!..

А я, близькість Бога для мене добро, на Владику, на Господа свою певність складаю, щоб звіщати про всі Твої чини!» (Пс. 73:14-20, 28).

БОЖИЙ СУД

Психологія злочинця проста. Щоб уникнути відповідальності за скоєний злочин, він іде на більший злочин. Цим самим він закриває собі дорогу назад і сам під себе копає яму. Намагаючись викрутитися, він ще більше закопується. Мудрі люди це спостерегли давно. Але цього не розуміє сам злочинець. Йому бракує глузду. Він не розуміє, що робить собі тільки гірше. Така доля кожного, хто стає на цей слизький шлях.

Виглядає, що Давид знав як і про що молитися в такій ситуації. Бог не приходить з неба бити палицею, Він здійснює Свій суд над злочинцем руками самого ж злочинця. У народі влучно кажуть: коли Бог хоче покарати – забирає розум. «Бог – Суддя справедливий, Бог щодня погрожує. Як не навернувся, нагострить меч Свого, напне Свого лука й візьме на приціл. І їм зготує смертельну зброю, стріли Свої вогненними вчинить. Ось він зачав несправедливість, злом завагітнів і сплотив лукавство. Виколав яму, він її вирив, і впав у рив, що сам же вирив. Злоба його нехай упаде на голову йому ж самому, і його насильство нехай зійде йому на тім'я. Я ж славитиму Господа за Його справедливість, буду виспівувати ім'я Господа Всевишнього» (Пс. 7:12-18).

«Народи провалилися в яму, що самі зробили; у сіті, що порозставляли, запуталася нога їх. Господь явив Себе, суд учинив; у творі рук своїх заплутався безбожник. Нехай безбожники зійдуть до шеолу, усі ті народи, що забули Бога. Бо

ж не назавжди буде забутий бідний, не пропаде навек надія вбогих. Встань, Господи, щоб не подолав смертний; нехай народи на суд перед Тобою стануть. На жєни, Господи, страх на них, щоб народи знали, що вони – люди» (Пс. 9:16-21).

«Розсуди, Господи, моїх позовників; воєю проти тих, що боєм ідуть на мене... Бо без причини тайно нап'яли на мене свої тенета, без причини викопали яму на мене. Нехай зненацька заскочить їх погибель, і тенета, що нап'яли, їх же зловлять; самі впадуть у викопану ними яму. Душа ж моя нехай у Господі веселиться, нехай радіє Його спасінням» (Пс. 35:1, 7-9).

«Помилуй мене, Боже, помилуй; до Тебе душа моя прибігає. У тінь Твоїх крил прибігаю, поки не мине лихо... Я лежу серед левів, що пожирають синів людських. Зуби їхні – списи й стріли; язик – меч гострий. Знесись над небесами, Боже; по всій землі хай буде Твоя слава! Наставили тенета на мої кроки, гнітили мою душу, копали яму передо мною: самі нехай упадуть до неї» (Пс. 57:2, 5-7).

МОЖЕ СТАТИСЯ ДИВО

Кілька ночей від початку війни не міг спати. Сон тікав, а в голові роїлося безліч думок. Коли зміг зібратися й думати осмислено, коли зміг мріяти, то уявляв, що в переможну ніч не буде спати ніхто. Ми будемо вітати, обійматися, радіти й тішитися, як малі діти. Але тепер думаю, що має бути інакше. Спочатку потрібно оплакати всіх невинно убієнних. А вже потім – вітати і тішитися.

Ми ще не до кінця розуміємо глибину варварства, заподіяного нам і нашій землі. Але навіть від того, що побачили, стає незмірно боляче. І розуміємо також, що відкриватися буде ще більше. Війна продовжується. Дипломатичні і військові зусилля тривають. Волонтери падають з ніг і винувають себе, що роблять недостатньо. А що можна зробити ще?

Якщо Бог і християнство для вас є чимось далеким, то можете далі не читати. Нікого не збираюся вчити, доказувати і повчати. Але якщо Біблія для вас більше, ніж просто книга, то подивимося на її приклади. Що робив Бог, коли люди були об'єднані, визнавали свої прогріхи і молилися поряд з усіма

іншими діями? Які методи Він застосовував для нападників?

Він робив так, що між ними виникали конфлікти і вони починали вбивати один одного (2 Хронік 20).

Він наводив на них жах. Вони розверталися і тікали назад у свою землю (2 Царів 7).

Він робив так, що вони втрачали здатність правильно орієнтуватися у просторі і збивалися з дороги (2 Царів 6).

Він посилав хвороби прямо у ворожий стан. Вояки хворіли і помирали, так і не вступивши в бій (2 Царів 19).

Він посилав стихійні лиха тоді, коли мала розпочатися битва (1 Самуїлова 7).

Як бачимо, у Нього безліч способів для того, щоб завдати поразки пихатим.

Навіть тоді, коли дипломатичні канали не працюють, а військової потуги недостатньо. Вірю і впевнений, що Він готовий це зробити і зараз. І сподіваюся, такі зробить. Але для цього якомога більше українців мають визнати Його всемогутність, визнати за гідоту корупцію, брехню, заздрість та інші вади нашого суспільства; відмовитися від цього, а потім молитися і просити про Його втручання.

І може статися диво. Він піде попереду армії і зробить так, що перемога прийде швидко. І над кожним нашим містом і селом замаяоріють українські стяги. Мрію і молюся про це.

Павло Сільковський.

МИХАЙЛО ПАНОЧКО: УСЕ ДОБРЕ НАРОДЖУЄТЬСЯ В БОЛЮ

До нас прийшла війна. Страшна звістка несподівано ввирвалася в наші оселі. Це нові реалії, в яких ми живемо. Про ці реалії говоримо зі старшим єпископом УЦХВЄ Михайлом Паночком.

— Чому Бог допустив війну?

— Коли приходять важкі моменти, ми ставимо запитання: «Чому, Боже?» Але це не Бог так робить. Війни розв'язують люди. Довкола нас так багато людей, які живуть без Бога. І ще гірше, коли вони при владі. А Бог допускає це, коли чаша Його гніву переповнюється. Впевнений, що в Нього є на це вагомі причини.

— Як ви думаєте, які це причини в нашій ситуації? Над чим треба нам задуматися?

— Бог дав нам тридцять років свободи. Ми багато проповідували, але мало хто хотів залишити гріховну дорогу. А ця ситуація змусила людей задуматися. Господь не планує завдати нам болю, але Він бачить людські серця як з одного боку, так і з другого. І нині можна спостерігати, як люди об'єднуються, співчують одне одному, підтримують. Вірю, що 24 лютого 2022 року розділить новітню історію України на дві частини. Ми вибрали інший, ніж Росія, курс у політичному, економічному, а також духовному планах. А наші сусіди нам заздять і хочуть, щоб ми надалі перебували в межах їхнього впливу.

Я переконаний, що все добре народжується в болю. Від людини і до Церкви, яка також народилася в Ісусових стражданнях. Тож і в Україні народжується щось нове, хоча є і втрати, і сльози, і біль.

— Дуже багато церков вже активно працюють, допомагаючи і військовим, і мирним жителям. Окресліть, що, на вашу думку, має робити Церква в часи війни.

— Я переконаний, що люди, які мають близькі стосунки з Богом, уміють моментально реагувати на виклики. Коли ж ми мало цікавимося Богом, то нас усе застє знезацька.

Вважаю, що передусім ми повинні стояти в молитовному проломі, розуміючи, що багато що відбувається передусім в духовному світі, де діють демонічні сили, які підштовхують до воєн, до вбивства, зради й всякого беззаконня. І саме віруючі люди є учасниками цієї духовної битви. Перемогу Ісус отримав у молитві в Гетсиманії. Голгота — це результат цієї перемоги.

Друге — ми повинні розуміти, що є членами суспільства й маємо брати участь у полегшенні людського

болю. Допомогти тим, хто потребує допомоги: го-лодним, холодним, стомленим, зневіреним. Бог відкриває перед нами величезний фронт праці — і ми маємо активно в це включитися. Допомагаючи лю-дям, роблячи добрі діла, ми тим самим впливаємо на їхні душі. Це наше свідчення, наше служіння їм. Ми — голос Христа в цьому суспільстві, Його руки та Його серце. Кожен має бути на своєму місці — армія на своєму, а ми вна своєму.

— Чи згодні ви з тим, що бути військовим — це теж служіння, яке покликане протидіяти злу?

— Я не раз цитував 13-й розділ Послання до рим-лян і переконував братів, які говорили різне про армію, про зброю тощо. У нас, віруючих, історич-но сформувався неправильний погляд щодо цьо-го питання. Наші погляди викривила радянська си-стема, яка знущала над віруючими, але Писання говорить, що воїни — це Божі люди, які носять меч, щоб захищати добро. Давид був великим воїном — і Бог його благословляв. Корнилієві, який покався, Петро не сказав, щоб той склав меч й шукав іншу роботу. Та й ангел, який явився йому перед тим, ні-чого не говорив про це. Сам Павло пише, що вла-ді Бог делегує меч для покарання злочинців і за-хисту добродіючців.

І коли злочинці прийшли на нашу землю, воїни му-сять вдаватися до меча, щоб захистити наш народ.

— Чи можна вбивати ворогів, захищаючи свою землю?

— Я вважаю, що певні люди (вони є й серед ві-руючих) мають особливий хист щодо користування зброєю. І ми не маємо права засуджувати цих лю-дей. Велика подяка Богові, що нас усіх підряд ніхто не змушує брати зброю та йти в бій. Ми можемо й повинні служити іншим способом.

Але я про інше. У Старому Заповіті, крім заповіді «не вбий», було багато вказівок щодо смертної кари за різні провини. У Новому Заповіті інша вказівка — любити ворогів, благословляти й молитися. Але це не порада на рівні країни, коли напав агресор і хоче вбивати людей. Тут спрацьовують закони военно-го стану. Тоді владу у свої руки беруть ті, хто може захистити країну від цього агресора.

Коли ми зустрічалися в Ізраїлі з вищими вій-ськовими чинами, то нам розповідали, що вони вчать своїх підлеглих стриманості й забезпечують усі умови для того, щоб психологічний стан воїнів був таким, щоб вони не стріляли з азартом, зі зві-рячим бажанням вбивати. Їх вчать воювати з хо-лодним розумом і відповідати зі зброєю лише тоді, коли стріляють у нього.

— Як не зневіритися в часи війни?

— Зневіра — це не щось нове. Пригадайте зне-віру учнів Ісуса, коли взяли їхнього Учителя. Вони малювали собі іншу картину життя, мали свої пла-ни й сподівання, а тут виявилися безпомічними пе-ред тим, із чим стикнулися.

Тож кризові моменти — це перевірка нашої духовної

будівлі. Але якщо ми побудовані на камені, то ніякі зовнішні явища не зможуть нас зруйнувати. Сумні-вався Іван Хреститель, сумнівалися Мартін Лютер, Джон Буньян... Але коріння віри в Бога, яке було гли-боко пущене в їхні серця, дало їм змогу подолати ці сумніви. Якщо ж ви відчуваєте, що не маєте цього коріння, якомога швидше біжіть до Бога в молитві, відкривайте Йому своє серце — і Він дасть силу пе-режити цю кризу.

— Створено безліч груп християн, де поши-рюється різна інформація. Які б поради ви дали щодо інформаційної гігієни?

— Це дуже важливе питання, тому що ворог завж-ди починає напад з інформаційної атаки. Факт пере-кручування інформації був зафіксований ще в раю, коли сатана підійшов до Єви у подібні змія. Мета ін-формаційної війни — посіяти сумнів, паніку, страх. І все це деморалізує людину.

Рекомендую слухати перевірені державні джере-ла, аналізувати інформацію, яка приходить до вас. Рекомендую берегти свій розум і просити про розу-міння й відчуття від Бога, щоб нам не бути учасника-ми сіяння паніки в середовищі, де ми перебуваємо.

— Як ставитися до різних пророцтв, які люди відправляють один одному?

— Як би там не було, Бог ніколи не відкривав лю-дям усього, що має статися. Ми розуміємо частково й пророкуємо частково, бо є речі, яких ми не може-мо вмістити. Тому згідно з Писанням ми повинні роз-мірковувати про те, що чуємо від пророків. Будьмо пильними й не забуваймо, що Бог відкрив нам пе-редусім Своє Слово, щоб ми жили праведно, свя-то, любили одне одного й були слухняні Його голо-су. Є люди, які цікавляться пророцтвами, але не жи-вуть за словом. Та ніяке пророцтво нас не врятує.

Часто люди запитують: «Чому ми молимося, а війна не припиняється?». Вважаю, що це не зовсім коректне запитання. Відповім словами Йова: «Чи тільки добре маю приймати від Господа?». Лише Бог повною мірою знає все, що відбувається й для чого. Ми ж знаємо з Писання, що тим, хто любить Бога й покликаний Його постановою, — усе допома-гає на добро. Ця біда багатьох змусила сильніше мо-литися, заглянути глибше у своє серце.

Бог, безперечно, чує наші молитви, але Він не зобов'язаний діяти так, як ми Йому диктуємо. Він допоможе нам так, як нам буде на добро. А для нас головне — правильно ходити перед Богом і мати спіл-кування з Ним. Тоді ми матимемо правильний по-гляд на ситуацію і силу все подолати.

«Слово істини».

БОЖА КАРА ЧИ ЛЮДСЬКА КРИВДА?

«Бог карає Україну». На жаль, з початку війни я чув цю фразу не лише від «віруючих» росіян та їхніх «пасторів», а й серед бага-тьох братів і сестер в Україні. Причини називають різні: від ли-хослів'я й до содомії. Гріх українців великий і потрібно за нього каятися. Тільки питання: невже українці грішніші за інші народи?

Україні — героям слава» наповне-на духом наці-оналізму, який не визнає суве-ренність Бога й у такий спосіб мало шансе або прославляє Са-мого Бога. Слід зазначити, що першим, хто ви-користав фразу «Слава Україні», був Тарас Григо-рович Шевчен-

Звертаюся до всіх лідерів церков: не доз-воляйте проповідувати таке богослов'я з ваших кафедр. Пам'ятайте, що Ісус сказав: «Або ті вісімнадцять, на яких упала вежа сілоамська і побила їх, — чи думаєте, що вони були більше винні від усіх людей, що жили в Єрусалимі? Ні, кажу вам; тому якщо не покається, то всі отак згинуть» (Лк. 13:4-5). Ми відповідаємо за свої вчинки перед Бо-гом і не покликані засуджувати чи звинувачувати тих, хто трагічно постраждав через будь-які причини. Насправді таке богослов'я приносить віруючим хибну провину й каяття, і водночас відводить фокус від головного ви-нуватця цієї війни: путіна та їхньої ідеології «руського міра» на чолі з патріархом кірілом.

Інші звинувачують Україну в тому, що вона привласнила собі славу, яка належить лише Богові. Для таких людей фраза «Слава

ко. У творі «До Основ'яненка» (у варіанті 1860 року) він писав: Наша дума, наша пісня Не вмере, не загине. Онде, люде, наша слава, Слава Україні!

Популярності ця фраза набула під час укра-їнської революції 1917–1923 років, а особли-во після 2014 року. Як бачимо, це гасло не несе в собі ідею віддати всю славу Україні та її героям, натомість проголошує свободу та успіх самої України поза «руським міром», а також пошановує тих, хто присвятив себе цій свободі або навіть помер за неї. Комусь фраза може подобатися, комусь — ні, але Бог однозначно не судить та не карає людей за цю фразу, бо вона не претендує на сувере-нність і велич Великого та Єдиного Бога, а лиш проголошує незалежність нашої держави.

Є й такі, хто звинувачує Україну за си-туацію на Донбасі, хто бачить нинішню вій-ну як наслідок Майдану, а хтось взагалі вва-жає, що українці не повинні опиратися зло-му, тобто Путіну та «руському міру».

Писання говорить, що Бог є любов, Він — Батько милосердя. Ви вірите, що Бог карає всю націю, вбиваючи стариків, жінок і дітей? Або ж бомбить школи, садки, лікарні і навіть пологовий будинок? Якщо ми віримо в тако-го Бога, то з нашим богослов'ям щось не га-разд. Тут не варто наводити за приклади ста-розаповітні історії: там зовсім інший контекст (хоча ми знаємо, що багато хто навмисно іг-норує загальний біблійний контекст).

Усе, що відбувається в Україні (або в ін-шій країні, яка зазнала такого насильства), більше нагадує історію з Йовом: насправді ми не знаємо, що відбувається за лаштун-ками духовного світу, і не знаємо, чому Бог допускає це. У Діях апостолів, у 12-у розділі, описано, як цар Ірод підніс руки, щоб деко-му з церкви заподіяти зло, і стратив апосто-ла Якова. Чому Бог допустив це, ми також не знаємо. Усе, що ми можемо й повинні робити, — продовжувати довіряти Богові й робити те, до чого ми покликані: молитися, служи-ти одне одному, підтримувати одне одного, плакати з тими, хто плаче, нести Євангеліє насамперед своїми справами і в такий спосіб бути світлом і сіллю для цього світу.

А ще — нагадувати собі та іншим, що той, хто вірує в Ісуса, має життя вічне і смерть над ним не владна.

Я вірю, що сьогодні, під час війни, ми ма-ємо проповідувати саме такі істини, а не го-ворити, що Бог карає Україну. Бог із нами, і якщо Він — за нас, то хто проти нас? Ніхто й ніщо не може відлучити нас від Його любові!

Сергій Флюгрант.
uets.ukraine.

БОЖИЙ МЕГАФОН

Уся історія людства — це історія війн, а пе-ріоди миру — це підготовка до чергової війни... Починаючи з війни Каїна проти брата Авеля наш світ уже не може жити в мирі. Дороги на-завжди розійшлися. У нас просто немає можли-вості ужитися, домовитися, знайти точки до-тику заради миру та спокою. У нас немає ресур-сів, якщо хтось не дасть їх ззовні.

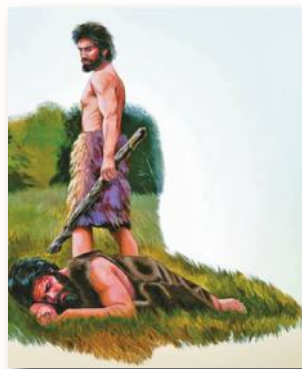
Авсе тому, що люди колись повірили, що вони самі ста-нуть, як боги... Вони самі ви-рішуватимуть, що добро, а що зло, що біле, а що чорне. І що з того вийшло? Всесвітня історія не-скінченних конфліктів — хто буде першим із богів, а хто — другим...

Ось чому у світі всі воюють. «Богів» не може бути надто ба-гато, і хтось завжди буде зайвим або неугодним.

Війна — це наслідок людської гордині, зачатой гріхом у саду Еде-му. Річ не в політиці чи еконо-мі, нафті чи расизмі, а в первіс-ному виборі людини — вирішувати свою долю самій... І ось ми май-же на межі ядерної катастрофи.

Де прогрес? Де наші круті тех-нології? Де демократичні цінно-сті XXI століття? Де це все? Чому це все не працює так, як треба?

Людині потрібна відповідь зверху. Потрібне пояснення від Бога. Ми — як пташенята, що ви-пали з гнізда, і тепер намагаємо-ся зрозуміти, хто ми і де ми... Та страждання навколо — це Божий мегафон, яким Він намагається докричатися до нас і повідомити

про допомогу й вихід.

Не бійтеся тих, хто вбиває тіло, — навчав Ісус. Є смерть страшні-ша — смерть друга, смерть, коли же на межі ядерної катастрофи. чи твоє тіло, а навіки візьмуть у полон душу.

Бог закликає нас до Себе. Іноді для цього Йому потрібно створити на морі шторм. Може, тільки тоді наші погляди знову звернуться до Пана та Творця нашої історії?

«... Коли ви побачите те, що збувається, знайте, що близько Царство Боже» (Лк. 21:31).

Андрій Ходорчук.

СТРАСТІ ПО ЙОВУ

Світ не такий вже й великий. І в ньому розгортаються дивні події. Як їх оцінювати, як реагувати і як правильно орієнтуватися? Наші емоції натяглися, як гітарна струна. Тому варто дивитися на все, що відбувається, через призму Біблії. І зокрема поговоримо про Йова.

«Був чоловік у країні Уц, на ім'я йому Йов. І був чоловік цей невинний та праведний, і він Бога боявся, а від злого втікав». Немало людей із доброю репутацією на наших життєвих дорогах. До речі, це резюме йому писали не співробітники, не сусіди – так оцінили його в «небесній канцелярії». Про нього відомо не так багато, але характеристика його морального стану описана вже в першому вірші. У цієї порядної і заможної людини була багатодітна сім'я. Він мав улюблену дружину і добрих друзів.

Далі Біблія занурює нас у дуже драматичні події в житті Йова. Виявляється, і майна, і сім'я, і здоров'я можна позбутися в одну мить. Усе, що можна зруйнувати, в його житті було зруйноване. Чому? Не повинно і не може так бути з праведником, мабуть, ми не все знаємо про цю людину.

Три рівні

Святе Писання показує три рівні, на яких стаються події в житті Йова. Перший рівень – наднебесний. Це там де Бог, і там якимось чином опинився сатана. Це те, що нам незрозуміло. Другий рівень – піднебесний. Це там, де, здається, все виходить з-під контролю – природа, катаклізми. Так, ніби Бог більше ними не керує. А ще невідомо звідки взяли вороги. І далі відбуваються події, які повністю руйнують життя Йова. І третій рівень – людський, міжособистісний.

У час, коли Йов жив на землі, на небесах відбувалися певні події. Сини Божі стали перед Богом, і серед них опинився сатана. Навряд чи хтось здатний це пояснити. Але Святе Писання певним чином це відкриває.

У Писанні немало інших таких фактів. Після 400 років рабства євреї мали покинути Єгипет, як Бог обіцяв ще Авраамові. Та події згущуються, пристрасті киплять. І євреям з кожним днем живеться все тяжче й тяжче. Фараон і його сатрапи озвірили настільки, що вимагають удвічі більше працювати за меншу оплату. Фараон видав наказ знищувати новонароджених хлопчиків. На горизонтальному рівні це виглядає як жах. І так хочеться всіх собак спустити на того фараона – ну що ж ти робиш? Ти людина чи хто? А Біблія каже, що для якоїсь Своєї цілі Бог робив запеклим серце фараона.

В Євангеліях Христос попереджає, що останній час буде тяжким, будуть катаклізми, мори, голод, народ повстане на народ, і царство на царство, брат повстане на брата. І при цьому деякі думатимуть, що вони погоджають Богові. Коли щось таке стається десь на Африканському континенті чи в Афганістані – що поробиш, ті горці завжди воювали. Такий світ... Але тут події переміщуються на знайомі нам території, знайомі вулиці. Повстав народ на народ, царство на царство – це реальність наших днів. І так хочеться хоч кризь шпаринку заглянути за хмари, щоб побачити, а що там відбувається.

Земні відголоски небесних подій

А там справді щось відбувається. І це можна описати одним словом – допуск. Бог дозволив дияволу щось робити, допустив це. В Об'явленні написано, що дано було йому час, можливість і право. Ми перебиваємо в періоді певних есхатологічних

подій, які важко прокоментувати, а ще важче пояснити. Але над усім є Господь. І там щось відбувається. Відголоски тих подій ми відчуваємо тут, на землі.

Тому щоб бачити цілісну картину того, що спіткало Йова, нам показано якісь окремі події. У момент, коли щось відбувалось там за хмарами, далеко-далеко, на землі жив добродушний чоловік на ім'я Йов. І після якихось рішень нагорі раптом здіймається буря і все змітає в клоччя. Помирають рідні, нападають вороги, а потім приходить страшна хвороба, від якої немає ліків. Тут є про що подумати.

Та поговоримо про ворогів. Десь там жили собі вороги, будували свої плани, а тут жив праведний Йов. У якийсь момент вороги вирішили напасти на Йова. І напали. «Халдеї поділилися на три відділи, і напали на верблюдів, та й позабигали їх, а слуг повбивали вістрям мечів».

Якщо Йов ще не розумів, що відбувається на небесах, то тут він вже почав розуміти, що відбувається: у природі, зі здоров'ям і в сусідських взаєминах. Непрошлені агресори прийшли на його територію, вчинили насильство і відібрали те, що їм не належало. Як ставитися до цих людей? Як реагувати на все, що відбувається?

Варто провести певні паралелі між життям Йова і тим, що відбувається сьогодні з нами. Оскільки Господь править над усім світом і всіма царями і нічого не стається поза Його контролем, ми розуміємо, що події в Україні теж сталися не без Його відомо.

Що робити? Німці розводять руками. Уряд США в роздумах. Поляки роблять певні спроби, в ООН збираються представники більшості країн, про щось голосують, приймають якісь рішення... Євросоюз радить... Але в них немає ані ресурсів, ані можливостей змінити ситуацію чи якимось вплинути на неї. І виникає питання: а як там, на небесах? Чи справді там все під контролем? А чи Бог запитує в архангелів Михаїла і Гавріїла, що робити...

Абсолютна істина

Абсолютна істина Святого Писання – Бог контролює все. Це факт. Звідси виникає складне питання: як ставитись до влади? Чи всяка влада від Бога? І чи ми, як християни, повинні коритись усякій владі? Написано ж: «Нехай кожна людина кориться вищій владі, бо немає влади, як не від Бога, і влади існуючі встановлені від Бога».

Я виростав в СРСР, мій батько був пастором, тому до нас часто приходили кадебешники. І єдине, що вони знали з Біблії, – саме цей текст. Перші проповіді про покору владі я почув від «проповідників» з КДБ. І справді, апостоли писали про покору владі. Але є «але». Написано: «І Він зміняє часи та пори року, скидає царів і настановляє царів, дає мудрість мудрим і пізнання розумним» (Дан. 2:21). Даніїл чітко пояснює, що Господь керує царями і правителями і їх настановляє. А пророк Софонія говорить від імені Бога: ви за своїми забаганками царів собі позначали, а тепер не знаєте, як із ними жити. Як це розуміти? З одного боку, Бог настановляє владу, а з другого – люди самі вибирають. Виходить, є такі, котрих настановив Бог, а є такі, яких вибрали люди. А ще є Саул чи Соломон. Їх ставив Бог – урочисто, святково. Але в житті цих царів стаються певні метаморфози. Так, Соломон починає будувати капища для

дружин. І що мали робити євреї? Десять років тому вони бачили, як слава Божа в храмі сходила на великого царя, наймудрішого на цілім сході. А тепер він ніби втратив глузд, поклоняється язичницьким ідолам. Але ж усі знають: це Бог поставив його. То виходить, треба слідувати за ним у капища? Звісно, ні! А значить, навіть тим царям, яких ставить Бог, не варто довіряти на 100%.

Дуже лаконічно і точно про це сказав апостол Петро, коли стояв перед синедріоном. У відповідь на наказ робити так і так він говорить: поміркуйте самі, кого нам треба більше слухатися.

Є певна градація влади. Цар може будь-які закони створювати, але вони легітимні лише тоді, коли відповідають законам Божим, записаним у Біблії. Про це й говорить Петро. Так це розуміли наші батьки. Коли я ще був хлопчиком, добре пам'ятаю, як влада в СРСР намагалася «приручити» церкву різними способами. Але марно – Божий народ поклонявся і служив Богові. У питаннях правил дорожнього руху, питаннях податків чи організації державного життя ми звичайно ж коримосся владі. Але коли влада робить спроби диктувати якісь свої, антибіблійні закони, ми не повинні підкорятися.

У Повторенні Закону описано, яким має бути цар. Жоден із правителів не відповідає цим критеріям повністю. Жоден! І коли Павло говорить, що вся влада від Бога, він говорить про інститут влади. Влада для того, щоб карати беззаконних і захищати праведних.

Тоді виникає ще одне питання: чи потрібно благословляти владу і як молитися за неї. Це дещо риторичне питання. Коли цар наказує бомбардувати сусідню державу, ніхто зі здоровим глуздом не буде благословляти його на ці страшні пекельні вчинки. Це нелюдсько і гріховно. А молитися? Звичайно ж! Молитися – це одне, благословляти – інше. Коли ми благословляємо когось, це означає, що ми його підтримуємо. Та коли ми живемо в країні, де влада чинить беззаконня, ми повинні за неї молитися: Господи, нарозум їх, приведи до тями, дай здоровий глузд.

Ми повинні благословляти на добрі діла. А молитися – за всіх, і добрих, і злих, щоб нам провадити життя тихе і мирне.

3 такими друзями і ворогів не треба

А тепер про третій рівень. Коли Йов захворів на проказу, до нього прийшли друзі. Сім днів вони мовчали, тому що важко було зібратися з думками. Адже ще вчора їхній товариш Йов був порядною людиною, і ти тихенько стукаєш у двері, щоб до нього зайти... І нікому навіть до голови не приходило критикувати його чи осуджувати. А зараз – чому би ні, він весь у проказі, зруйнований, у нього нічого немає. Тепер можна і помудрувати, філософствувати. Хтось сказав, що коли є такі друзі, то й ворогів не треба.

І погляньмо, як цікаво починає свою мову один із них: «І відповіс теманянин Еліфаз та й сказав: Коли спробував слово до тебе, чи мука не буде ще більша? Та хто стримати зможе слова?» (Йов 4:1-3). Мовляв, ми можемо багато про що говорити і будемо говорити. Тільки чи тобі неважко буде слухати те, що ми скажемо?

Та якщо твій друг у біді, для чого говорити слова, від яких йому стане ще важче? У нього болить кожен м'яз, кожне нервово закінчення. Ти прийшов, сів навпроти, сім днів мовчав, а далі кажеш: чи ти, Йове, витримаєш, якщо я тобі просто в очі все скажу? Хіба це по-братськи?

Один служитель на запитання, як поводитися в складних життєвих ситуаціях, відповів, що в його сім'ї існує правило: якщо хтось потрапляє в біду, його не критикують, не сварять, і не докоряють, а навпаки, всі об'єднуються, щоб йому допомогти. Розбираються вже потім, коли все нормалізується. Це хороше правило, і друзям Йова варто було б знати його.

Дуже легко приклеїти ярлик «гріх». Ми, як віруючі люди, розуміємо, що всі проблеми – від гріха. Тому так і хочеться сказати, що, мабуть, все таки щось у

людини було, якщо з нею таке сталося. Коли Павло, чудом врятований разом з іншими в корабельній аварії, розпалював багаття на острові, із хмизу вилізла змія і вкусила його. Як зреагували тубільці? О, це справді грішний чоловік!

А ви знаєте Павла? Знаєте, що це за людина? Ні. Але так працює людська логіка. Якщо бігцем перечитати книгу Йова, то всі аргументи друзів Йова сприймаються за розумні, логічні, послідовні. От тільки душок від них неправильний. І в кінці цієї історії Бог сказав: ви говорили не так, як мій раб Йов. Тепер хай він помолиться за вас, щоб Я вам простив. Тому ситуація з друзями Йова навчав не робити поспішних висновків.

Де «ті самі думки, що й у Христі Ісусі»?

Дехто докоряє українцям, що війна прийшла через те, що вони бігли з факелами на Майдані і гей-паради допустили. Друзі, та якби Бог судив так, як ви думаєте, то де були б ми? Що би сталося з нами?

А тепер перейдемо до фактів. В Україні війна. Це незаперечний факт. Бомблять вулиці і міста. Чи все правильно зробили політики, а чи можна було зробити по-іншому – це питання, на які нема відповідей. Але є незаперечні факти. Тому дуже дивно, що у християн виникають суперечки з цього приводу. Ми можемо мати різні позиції, можемо сперечатися, але мова зараз не про політичні питання. Мова про реальні речі.

В Україні живуть такі ж, як ми, люди. 24 лютого о четвертій ранку – це дуже символічно, так німці колись почали бомбити Київ, – на них із боку росії полетіли бомби. Тисячі вбитих, поранених... Хіба тут може бути предмет для суперечок? Якщо ти християнин, як ти можеш це оправдовувати? Де «ті самі думки, що й у Христі Ісусі»? Коли діти стають сиротами, у тебе є оправдання? Коли жінки повтікали в Європу і не знають, як їм далі жити, тому що їхні чоловіки залишилися під кулями, – ти маєш виправдання цим діям? Якщо так, тоді ти – не християнин. Ти Христа не знаєш і переживаєш Христових не маєш.

Уся Польща стала на захист України. У Варшаві і Кракові тисячі християн моляться Господу за Україну. Десятки, якщо не сотні тисяч будинків відчинилися для потерпілих з України. Так реагують звичайні люди. Спортсмени, письменники, художники... ООН, за винятком п'яти (дуже дивних) країн, однозначно визнала, що в Україні – війна, в Україні біда. Тільки в церковних коридорах американських церков деякі філософствують: так їм і треба. Будуть знати, кому славу віддавати.

Народе, ви що? Навіть якщо славу не тому кричали, хіба за це діти мають стати сиротами? А жінок ховати в братських могилах під церквою? Увесь світ – мусульманський, буддистський, невірющий світ – оцінює це як зло, війну, біду, смерть. І тільки деякі християни починають філософствувати і напружувати своїми роздумами. Так не можна, це неправильно.

Чітка рекомендація

Багато людей сидять біля телевізорів і роблять висновки. А як би мало бути? «Коли почувш про одне з своїх міст, яке Господь, Бог твій, дає тобі, щоб сидіти там, що про нього кажуть: вийшли люди, сини велійяїлові, з-поміж тебе, і звели з правдивої дороги мешканців свого міста, кажучи: Ходімо ж і служім іншим богам, яких ви не знали, то будеш допитуватися, і будеш досліджувати, і будеш добре питати, а ось воно правда, дійсна та річ, була зроблена та гідота посеред тебе» – аж тоді вже починай діяти (Повт. Зак. 13:13-14).

Це дуже чітка рекомендація. Коли ти почувш, що Україну почали бомбити, як реагувати? Може, це росіяни винні, а може, українці самі себе бомблять, і це вони винні? А може, росіяни прийшли з квітами до жителів України? А може, ті бандерівці самі себе знищують, гвалтують, підпалюють і руйнують все? Як знати правду? Один телевізор говорить одне, інший – інше.

То може, варто діяти за порадою Біблії: випитати, дослідити... Хіба важко подзвонити віруючим, друзям, родичам і запитати, що в Україні насправді відбувається, що вони відчувають і переживають. І

аж тоді робити висновки.

Наші батьки жили в часи кадебістського кремлівського режиму. І всюди християни страждали. То були часи Церкви в підпіллі. Сестра Женя Поліщук отримала тоді Боже зіцелення, і я, восьмикласник, її супроводжував у поїздах. Ми подорожували по всіх республіках, були в багатьох домах, і люди давали нічліг, їжу, ключі від дому. Нам ніяких готелів не треба було, ми довіряли одні одним, наші брати сиділи в узах разом, і там ніхто не ділив: це баптисти, це п'ятидесятники, а це – адвентисти. Ми були братами, які страждали за віру. І ніхто в тюрмі ніколи не казав: о, ти українець, а ти – росіянин. Ми розуміли, що ми – народ Божий і страждаємо за віру.

А сьогодні? Коли в Україні єпископ баптистських церков випустив відеоролик зі слізьми і проханням про допомогу – нам боляче, наші домів молитви переповнені стражденим народом, звідусіль стали цього єпископа обливати брудом, дорікати. Мовляв, ви там докричалися, добігались, домітингувались, паради допустили. У мене питання до баптистів: коли в тебе є вибір – послухати брата у Христі з України чи пропаганду з телевізора, що ти вибереш? Твої батьки і діди вибирали довіряти брату у Христі. Чому ж ти нині довіреш пропаганді більше, ніж брату по вірі?

Або єпископ з братства нерестрованих п'ятидесятників – скромно просить: ми в біді, допоможіть нам. І знову стільки бруду полилося. П'ятидесятники, що з вами сталося? Наші батьки вірили один одному без слова. Ти в Христі, і я в Христі, крапка. Нині нам промили мозок пропагандою, і ми віримо тому, що у фейсбуці чи на телеканалах говорять. Брат по вірі каже тобі: у нас біда, а тобі байдуже. Ти готовий слухати журналістів, пропагандистів, кого завгодно, лише не брата у Христі.

Що з нами сталося, християни? Наші батьки вірили не так. Вони довіряли Богові і один одному, насамперед своїм по вірі. Нині чомусь все змінилось. Я дивлюся на фотографії цієї страшної війни. Молитовні домів стали лазаретами. Я схилився перед християнами в Україні, Молдові, Польщі. Але історія Йова повторюється. Йов страждає, а його друзі вправляються в веломовстві, яке завдає болю й раниє душу і серце.

Спокуси і випробування

Апостол Яків писав: «Блаженна людина, що витерпить пробу, бо, будиши випробувана, дістане вінця життя, якого Господь обіцяв тим, хто любить Його». Я колись думав, що випробування – це одне, а спокуса – інше. Думав, що випробування – це коли тебе за віру в Христа розпинають. А спокуса – це коли ти зі всякими гріховними бажаннями борешся. Але перечитуючи послання Якова, я побачив, що це насправді одне й те ж.

Коли в наше життя приходить якась стресова ситуація, що в цей час робить диявол? Спокушує, щоби нас зруйнувати. А що робить Бог? Бог випробовує, щоб зробити нас сильнішими, чистішими і благословеннішими.

Мої брати в Україні, Молдові, Білорусі проходять нині шлях Йова. І диявол повстав, щоб їх спокусити і зруйнувати. Бог допускає цю спокусу, щоб випробувати їх і зробити сильнішими, ще більше подібними на Христа. І коли мій брат страждає в цих жорнах, я стою поруч, і мене також досягають спокуси і випробування. Спокуси – щоб його осудити, докорити. А Бог перевіряє мене на «вошивість». Що з мене потече – апельсининовий сік чи сік гнилих помідорів?

Ми живемо сьогодні на цих життєвих перехрестях. І нам, як християнам, треба робити висновки і все оцінювати з точки зору Святого Писання. До влади в нас одне ставлення, а до Церкви Божої – інше. Ми не плутаємо ці поняття. Тому що є Царство світла, а є – решта земних царств. Ми належимо до Царства Божого, у нас один Господь, одна влада. І не важливо, в якій частині світу ми опинилися і де будемо завтра. Господь – над всім. Ми – Його народ, від Нього ми залежимо і Йому покоряємося.

Василь Боцян.

Старший пастор церкви Cityhill.

Пастор церкви з м. Києва Сергій Вознюк разом із сім'єю від самого початку війни виявився заблокованим у своєму замському будинку в Бучі. Про страшні години й дні блокади та про чудесне звільнення розповідає у своєму щоденнику донька пастора Вікторія.

Ніч із четверга на п'ятницю. Чути постійні постріли та вибухи. Велася жорстока битва за аеропорт «Антонов» у Гостомелі, який дуже близько до нас. Був час, коли його окупували росіяни. Вони хотіли садити туди свої літаки із зброєю та десантом, але наші не здавалися. У результаті аеропорт просто розбомбили, у ті дні був спалений літак «Мрія».

Мені було страшно від тих звуків. Ми з мамою пішли спати на перший поверх. Я прокидалася в холодному поту кожні 30 хвилин і дивилася новини. Почувалася просто жахливо.

Так було кілька ночей. Біля нас ішли бої, тому я мало спала. Перші два дні нічого не могла їсти, відчувала нестачу фізичних сил. Змушувала себе їсти для підтримки організму. Їла хліб, яблука й пила воду.

Говорити ні з ким не могла, постійно була занурена в себе, якась розгубленість у думках. Думала про вибухи, про людей, які воюють і вмирають. Не могла повірити, що Росія вдерлася в нашу країну, що це не страшний сон, а реальність.

Першого ж дня війни Сергій (брат) заправив одну нашу машину, простоявши в черзі три години. Наступного дня хотіли заправити іншу. Брат вистояв у черзі дві години, а коли під'їхав до колонки, заправку закрили – саме в той момент, коли підійшла його черга! Іншу заправку поруч підібрали. Для виїзду нам потрібні були дві машини. Тож виїхати ми не могли...

Через чотири дні

Іноді охоплювала паніка... Але подалу я приходила до тяти. Знала, що за нашу сім'ю молилися дуже багато людей. Особливо родина в США. Вони молилися день і ніч. Бог нас беріг.

Через чотири дні ми стали волонтерами. Спочатку носили їжу та чай нашим воїнам на блокпост неподалік. Потім брат Сергій став координатором волонтерів у нашому районі, а тато координував автобуси з їжею в Київ та до нас у Бучу. Частину передавали місцевій церкві, яка роздавала продукти у своєму районі. Щось купували самі й відносили тим, хто цього потребував. Багато робили дистанційно (зокрема Сергій та Мар'яна). Об'єднували людей, які жили поруч, для допомоги одне одному. Служили, як могли.

Другий тиждень

Ситуація погіршувалася з кожним днем. Але я ставала сильнішою, емоції

ЩОДЕННИК ІЗ БУЧІ

змінювалися. Страх з'являвся, коли була реальна загроза, та його не було постійно, як раніше. Я повеселішала й краще їла. Ми всі спали в підвалі, а тато – у своїй кімнаті. Він був спокійний, і ми це відчували. Мені було багато легше від того, що тато твердо довірився Богу. Якби побачила, що татові страшно, що він у паніці, то думала б, що ми загинемо. Тому я дуже вдячна йому за характер і стійкість. У тій ситуації це було надзвичайно важливо.

Бої в Бучі йшли постійно. Розбили небезпечний загін кадрівців за 20 хвилин ходи від нас. Тому кожний ранок починався з думки: «Дякую, Боже, що я жива». До нас стали приходити сусіди, вони спали з нами в підвалі. Так назбилося 14 чоловік.

Жахливий вечір

Настав той самий вечір... Один із найстрашніших за весь час... Битва в нашому районі – вибухи, стрілянина. Ми тихо сиділи в підвалі. Я відчувала, як наш дім трясеться, тряслася я сама. Чула, як над нами пролітали гради, падали бомби. Кожний вибух так близько – ось-ось щось влетить у наш будинок. Сотні разів повторювала: «Ісусе, збережи!». Уламки падали на наш дах, і це було дуже страшно.

Я боролася зі своїми страхами. Різні думки лізли в голову. Мама кликала, щоб я сіла біля неї, але я сиділа на своєму місці, перебуваючи в цих страшних думках. Поміж них були такі: «Християни теж помирають, на смерть теж є Божя воля. Хіба під час війни християни і навіть служителі не помирають? А що, коли на це Божя воля – померти нам прямо зараз?». Моя віра пропадала... Через якийсь час я сіла біля мами, намагалася знайти спокій. Молилася, молилася дуже багато людей, молилася наша родина на іншому континенті. Минуло пів години – і стало емоційно легше, хоча небезпека ще була. У моєму серці щось змінилося, я відчувала полегшення, відчувала молитви інших людей. Можливо, і валер'янка теж вплинула. Але Господь дав перемогу над думками, страхами: «Тату, ми перемогли цей жах у моїй голові!».

Того вечора і ночі ми залишилися живі, наш будинок не постраждав. Діана

відчувала кожну молитву за нашу сім'ю, кожну молитву за себе.

Стук у вікно

І ось напружений момент. Ми сиділи й читали. Тато підійшов до вікна й раптом каже: «Швидко всі в підвал!». Через пів хвилини ми всі сиділи там разом із сусідами. Тато спустився до нас. Як виявилося, сім російських солдатів бігли по нашому городу з автоматами напоготові.

Старші обговорили, кому варто вийти до них, коли вони будуть стукати. Тому дехто пішов нагору. У підвалі була повна тиша. Я молилася. Прозвучала пропозиція сховатися всім дівчатам. Обстановка напружилася. Згадалася інформація з новин, що в Гостомелі окупанти згвалтували й повісили 10 дівчат. І такі звірства траплялися часто там, де загарбники вільно пересуваються, де контролюють територію.

Я злякалася й стала просити Бога про захист. Молилася, щоб вони навіть не ступили на наш поріг. У якусь хвилину чую, як хтось вибиває ворота. Гуркіт – раз, два, три. Тиша. Хтось із наших каже: «Це не до нас». Але я чітко пам'ятаю ті звуки й переживання: «Невже вони зайшли?!». У думках порожнеча, просто чекаєш, що буде далі... Через хвилину – до нас стукають у вікно в підвалі, потім ще раз. Усі затамували подих, завмерли, боячись навіть ворухнутися. Переживання в ті секунди не описати. А коли сусідка побачила через шпаринку, що то наш сусід – всі видихнули...

Як виявилось, через хату від нас сусід у чорному одязі вийшов покурити. Його побачили окупанти й пішли до нього, а це в бік нашого будинку. Він їх помітив і став втікати. А вони за ним. Почали стукати в двері, а коли той не відкривав, кинули гранату. Разом із дверима повилітали вікна. Росіяни зайшли в дім і з'ясували ситуацію. Вони запідозрили, що сусід – із українського спецназу. Декілька наших хлопців зі спецназу було вбито в тому районі... Коли з'ясувалося, що сусід – цивільний, його залишили в спокої. Потім попередили інших сусідів, що нікому не можна ходити в чорному одязі, бути лише у світлому. Російські солдати хотіли сказати це й нам, але не зуміли зламати воріт і пішли далі. Сам факт, що вони просто до нас не потрапили – це результат молитви.

Ранок визволення

Тато сказав, що в Бучі відкрили зелений коридор на 10.40 (для жінок та дітей). Ми стали думати, чи нам їхати, а якщо так, то кому. Нас восьмеро: шестеро жінок і двоє чоловіків. Перебирали різні варіанти. Помолілися про мудрість. Зупинилися на тому, що підемо пішки до моста в с. Романівці, а там знайдемо якийсь автобус. Йти пішки годину. Хоча цей варіант ризикований, але так ми зможемо

вийти з татом і братом. Бо якщо йти через Ірпінь, то там російські війська.

Об 11.20 тато поговорив по телефону й сказав: «Швидко збираємось й ідемо». Ми помолілися, взяли основне й пішли в білій одежі. Я несла речі й дивилася, як наш дім віддаляється від нас... Було страшно, але я молилася, щоб Бог ішов поруч, крок за кроком і не залишав нас ні на секунду. Прийшли спокій і впевненість, але було страшно. Бо саме в такій ситуації людей розстрілювали в Ірпені.

Наші військові

Ми йшли по мосту. Бачили розбитий танк і частини якоїсь техніки, трупи. Я дивилася лише під ноги, бо мама сказала бути обережними, щоб не наступити на міну. Я йшла й молилася. За кілька метрів від нас уже були наші військові та їхня техніка. Вони голосно попереджали про міни. Ми повз міни підійшли до них із надією, що вони скажуть, куди йти далі. Але Бог зробив інакше: вони нас повели за собою. Перевірили документи, посадили в бус і відвезли на міст у Романівку. Саме туди, куди ми йшли 6 годину самі! У бусі була купа дірок від куль. Я сиділа на підлозі на своїх речах, дивилася на дірки, уявляла ті моменти й молилася про безпеку. Скажу вам, що військові наші молодці, у гарному гуморі, жартували між собою.

Нас довели до мосту. Його потрібно було перейти пішки. Там стояло багато порожніх машин, деякі прострелені, деякі вигорілі, на деяких написано «Діти». Усі вони втратили цінність – життя найдорожче.

Нас зустріли іноземні журналісти. Ми йшли, а вони нас фотографували, щось коментували. Були й наші військові. Потім ми пройшли під зруйнованим мостом і перейшли через розбиту дамбу. Наші військові нас спрямовували й подавали руку. Нам запропонував свій автобус чоловік із Червоного хреста, але тільки для жінок і дітей. Зрештою він погодився взяти нас усіх і ще кілька людей. Ми знову сіли на підлогу в автобусі і поїхали далі. Нас висадили в Новобіличах, де нас забрав пастор в автобус – і так ми приїхали в нашу дорогу церкву «Сілоам».

Ми скористалися зеленим коридором, але виїхали з Бучі не з основною колоною. І в цьому теж виявилася Божа благодать! Бо росіяни не випустили автобуси, які мали евакуювати бучанців, тож їм довелося розходитися по домах. Більше пощастило тим, хто їхав машиною. Але таких було дуже багато – і людям довелося покинути свої машини й шукати можливості потрапити в Київ.

Наш шлях – це крок віри, а Бог виявив Свою велику милість, бо все було дуже швидко й неочікувано. Я ніколи не забуду дні в Бучі і навіть вдячна Богові за те, що пережила. Це був період духовного зростання, це був тиждень слави Божої в моєму житті. Я знаю, що Він поведе мене й далі. Дякую, Небесний Тату!

Вікторія Вознюк.

РЕВАНШ САМСОНА

Коли ізраїлеві сини робили зло в Господніх очах, Він вкотре віддав їх до рук ворогів. На 40 років филистимляни запанували над ними. Очевидно, цього часу, упродовж якого сформувалось нове покоління ізраїльського народу, було достатньо, щоб належно усвідомити причину своїх бід та повневір'я.

Як і в ряді інших такого роду ситуацій, для боротьби з поневолювачем потрібен був герой-визволитель. Ангол Господній з'являється в бездітну сім'ю та звіщає про майбутнє народження сина і вказує, щоб батьки суворо дотримувалися щодо нього закону назорейства.

Хлопчика назвали Самсоном (сонце). Він був посвячений Богові як назорей, і з його довгим волоссям був пов'язаний секрет надзвичайної могутності. Плем'я Дана, з якого він походив, найбільше потерпало від филистимлян. Самсон виріс серед рабського приниження і добре знав біль образ та знущань. Він вирішив відомстити поневолювачам і здобув безліч визначних перемог.

Історія життя цього особливого судді ізраїльського народу містить багато надзвичайних подій, пов'язаних з його надприродною силою. Самсон розірвав лева, немов мале ягня, побив осячюю щелепою тисячу филистимлян, вирвав ворота міста та на своїх плечах виніс їх на гору... Він був дуже винахідливим тактиком, умів приймати стратегічні рішення.

Низка славних перемог перервалася, коли Деліла, в яку він сліпо закохався, підступно випитала таємницю походження його сили. Ворог зумів скористатися щирими почуттями доблесного воїна до цієї жінки, яка хитрістю звела його. Самсон втратив волосся, а з ним – свою надзвичайну силу.

«І взяли його филистимляни, та й вибрали очі йому. І вони звели його до Газі, і зв'язали його мідними ланцюгами, і він мовов у домі ув'язнених» (Суд. 16:21). Суддя-герой опинився в критично жалюгідному становищі – понівечений, безсилий, поневолений, прикований до жорен млина.

Іноді ворогові людських душ, якого тут уособлюють филистимляни, вдається обхитрити, обманути, збити з ніг, а то й полонити навіть щирих християн. Проявляючи слабкодухність, вони опускають руки і навіть не намагаються зіп'ястися на ноги, починають миритися з тавром невдахи. Однак історія

Самсона поразкою не закінчується. Він не впав у відчай, не втратив самовладання і зумів зберегти силу духа. Филистимляни триумфували і збиралися принести велику жертву своєму богові Дагонові, вигукуючи: «Наш бог передав у нашу руку нашого ворога та спустошителя нашого краю, який наші трупи намножив» (Суд. 16:24). І сказали: «Покличте Самсона, і нехай він посміється нас» (Суд. 16:25).

Колись непереможний воїн став об'єктом насмішок. «І сказав Самсон юнакові, що держав його за руку: «Пустити мене, і дай доторкнутися мені до тих стовпів, що на них цей дім стоїть міцно, і нехай я обіпруся на них. А той дім був повен чоловіків і жінок, і туди збиралися всі филистимські володарі, а на даху було близько трьох тисяч чоловіків та жінок, що пригладалися до жартів Самсона» (Суд. 16:26-27).

Із судді-визволителя зробили блазня. Вороги возвеличують мертвих богів нібито за те, що вони віддали його – служителя живого Бога в їх руки. Самсон не може чути такої зухвалості. «І кликнув Самсон до Господа та й сказав: «Владико Господи, згадай же про мене, та зміцни мене тільки цього разу, Боже, і нехай я пімщу филистимлянам одну пімсту за двоє очей своїх!». І обняв Самсон обидва серединні стовпи, що на них міцно стояв той дім, і обперся на них, на одного правичню своєю, а на одного лівичню своєю. І сказав Самсон: «Нехай помру я разом із филистимлянами!». І він з великою силою сперся на стовпи, і впав той дім на володарів

та на весь той народ, що в ньому. І були ті померлі, що він повбивав їх при своїй смерті, численніші за тих, що повбивав їх за свого життя» (Суд. 16:28-30).

Життя Самсона обірвалося в боротьбі, у протистоянні ворогові, у виконанні покладеної на нього місії. Він здобув грандіозну перемогу, яку не можна порівняти з попередніми, разом узятими, – були знищені всі филистимські володарі, які збиралися в той час у домі.

Так трапляється, що в довірі вірних Богові служителів, наділених особливою Його силою, втираються зрадники, люди продажні та корисливі, підступно підкрадаються вороги, завдаючи, здається, невідправної шкоди, невігояних ран, приголомшливого удару. Ті з них, яким вдається відновитися, досягають неймовірних духовних перемог, увіходять в історію як реформатори, визначні релігійні діячі, що здійснили неперевершений внесок у служіння Богові.

Згадана біблійна історія, як і безліч подібних до неї життєвих випадків переконливо говорять про те, що з ворогом людських душ потрібно боротися до кінця, до останньої перемоги, бо то він – винуватець переважної більшості наших бід та проблем.

Тому ставлення віруючої людини до диявола та його поплічників повинне бути позбавлене сентиментальності. Він і для Бога, і для Церкви назавжди залишатиметься ворогом, який заслуговує належної відплати, і з ним потрібно вести жорстку й безкомпромісну боротьбу.

Ігор Крошук.

ГЕННАДІЙ МОХНЕНКО: «РОСІЯ ЧИНИТЬ ЖАХЛИВЕ ЖЕРТВОПРИНОШЕННЯ»

Сьогодні вся увага України і світу прикута до Маріуполя, міста, в якому зішлись добро і зло, де відкрилася явна суть самого зла. Російські нелюди спричинили гуманітарну катастрофу і чинять геноцид населення. Але на фоні цієї темряви видніються промені світла. Спількуємося з маріупольським пастором Геннадієм Мохненком, який рятує людей із пекла війни.

— Геннадію, як розпочалася для вас війна?

— Не 24 лютого. Вісім років ми живемо там, де лінію фронту видно просто з вікон дитячих спалень. Мій син, якому 14 років, вісім років спостерігав за воєнними діями в Широко́но зі свого вікна. Тому коли прийшла велика бійня, ми певною мірою були підготовлені. Протягом багатьох років я вмовляв людей, щоб вони тримали запаси палива в гаражах і повні баки бензину у транспортних засобах. Закликав робити запаси медикаментів, продуктів та питної води. Останнє служіння в нашій церкві було присвячене урокам тактичної медицини. Лікар показував, як надати допомогу пораненому. Згодом наша церква стала одним із головних бомбосховищ у місті й одним із дуже небагатьох місць, звідки організовано вивозили людей.

Сьогодні я отримав багато і добрих, і моторошних новин. Наші друзі в черговий раз повернулися в Маріуполь, долаючи дві лінії фронту. І буквально на порозі церкви дві машини були розстріляні. Але чудо в тому, що люди залишилися живими. Третій автобус зміг забрати пасажирів, і ще 60 життів вивернулися з пекла. Люди чинять справжні подвиги.

Ми були готові тільки певною мірою, бо такої масштабної катастрофи не могли собі уявити. Ми зробили запаси води у бомбосховищі. У незакінченій телевізійній студії зберігаються запаси палива, що дозволило нам протягом трьох пекельних тижнів рятувати людей. Чутка про нас шириться, і люди, попри вибухи, намагаються перебути в нашу церкву-бомбосховище з надією, що їх зможуть звідти вивезти.

— Чи багато людей залишилося в Маріуполі?

— Дуже багато. Люди якось інфантильно підійшли до застережень, гадаючи: «Ну, якось перебудемо, переживемо. Біда омине нас».

Ми сьогодні були на лінії фронту, відвідали християнські сім'ї. І мені довелося буквально кричати на деяких батьків. Вчора вбило сусіда, над нами летять ракети, розриваються снаряди... В одному домі нам назустріч виходять батьки з дітьми. «Що вони тут роблять, чому ви досі не вивезли дітей?!» — «А вони не хочуть...» Я суворо кажу: «Якщо ви нічого не вирішите, то завтра я приїду й заберу ваших дітей. Вони не повинні тут перебувати».

У місті залишилося дуже багато віруючих людей, а багато загинуло, багато стало заручниками ситуації. Скільки разів я чув: «Пасторе, та ми тут переживемо, все нормально...», тепер телефонують: «Пасторе, рятуй, допоможи! Ми зараз пішки йдемо з міста... Нам би хоч кудись добратися...» Під завалами будинків нашого міста нині

залишаються тисячі загиблих. Іноді Бог робив чудеса... Тільки що розмовляв зі своїм другом. Ми недавно відправили його з колоною на захід України. Він з усією сім'єю був у тому самому драмтеатрі, на який впала бомба. Усі вижили. Це справжнє чудо. Бог декому являє милість, і біда обходить їх боком. Але, на жаль, віруючі люди гинуть, як і невіруючі.

— Бачимо наслідки того, як ідея, яка зародилася в розумі правителя, впливає на долю багатьох людей. У християнських колах такі питання часто замовчуються. Як ідеологія впливає на розв'язання війни? Чи має людей насторожувати деструктивна ідеологія керівника країни?

— Якщо ми думаємо, що духовна війна — це просто молитовне зібрання, ми багато чого не розуміємо. Звісно, що молитва — це частина духовної війни. Але, окрім того, ця боротьба набагато глобальніша. Головне, з чим мають воювати християни, — це ідеї, демонічні світоглядні тези, які можуть творити страшно, якщо ми не чинимо їм опору. У творі «Людина, яка була четвергом» мого улюбленого автора Честертона є образ Бога, який набирає собі поліцію ідей. Він стверджує, що ті, хто ловить злочинців після скоєння злочину за відбитками пальців, — поганенькі поліцейські. Але вигадана ним поліція — поліція філософів, поліція ідей — ловить тих, хто здійснить злочин у майбутньому. Він каже: «Ми виявляємо ідеї, які, якщо їм не протистояти, призведуть до величезних трагедій та мільйонів смертей».

Безперечно, демонічні ідеї час від часу полонять уми світових лідерів і захоплюють цілі нації й народи. І я вимушений констатувати, що Церква програла боротьбу з ідеями щодо створення нового «совка», які формуються десь у застінках ще досі живого кдє росії. Наприклад, один із російських пасторів, виходець із України, який 20 років тому заснував церкву, коли почалася війна у 2014 році, відчув неймовірний тиск з боку своїх же прихожан. Вони буквально розривали його на шматки за його підтримку України та гнівні висловлювання проти інтервенції росіян. Зрештою він виїхав з росії. Потім ми з ним служили разом військовим. І якийсь, коли вивірився з під обстрілу біля Широко́но, він зізнався: «Знаєш, я випуцав людей із церкви за п'янку, за блуд, за розлучення, але нікого навіть на замітку не взяв за любов до радянського минулого. І це була помилка. Нам здавалося, що ці демони залишили в спокої розуми і душі людей, але це не так. Вони відсиділися на задніх рядах наших церков, по-тім їх підгодували з російського телебачення, і вони далі почали торжествувати».

Те, що робить путін у своїй країні, можна назвати жахливим жертвоприношенням. Вони проводять своїх дітей через вогонь. 15 тисяч російських солдатів вже загинули тут у боях. Стільки загиблих, як за 10 років війни в Афганістані з усього радянського союзу. А тут менше ніж за місяць із однієї тільки росії — це неймовірно жертвоприношення. Це у перерахунок щонайменше 300 афганських воєн.

Звісно, це плід ідеології. У запаленому демонічній ідеї, ряду московських копій та чекістської еліти народилася ідея реставрації великої імперії. Цій ідеї не чинить опір російська церква, тому я продовжую говорити про її страшний гріх — гробове мовчання протягом цих років. Багато єпископів за ці вісім років докоряли мені за те, що я дуже гнівно розмовляю з російськими християнами. А нині з фейсбук-сторінок цих людей бачу, що я не дотягую до тих метафор, які вживають вони тепер. У свій час ми прогавили це й не дали гідного супротиву демонічній ідеології, яка охопила значну частину російського народу, зокрема й християн. І в результаті — торжествують демони і проливаються ріки крові.

— Що б ви порадили християнам рф та

інших країн, які, прикриваючись гаслами: «Ми за мир. Ми молимося за мир», навіть не назвали війну війною. Чи може нині християнин займати нейтральну позицію?

— Днями я перечитував чудову богословську статтю Дитріха Бонггоффера, учасника антифашистського руху, якого повісили за особистою вказівкою Гітлера за місяць до перемоги. Вона була приурочена до 10-річчя панування Гітлера в Німеччині. Там безліч цікавих богословських ідей, і ось одна з них. Той, хто розподіляв справедливість порівну, нібито в чомусь мав слухність Гітлер, а в чомусь — його опоненти, бо в кожного своя правда, зазнали фіаско, ставши заручниками та співучасниками зла. Я стикнувся з цією позицією ще у 2014 році. Коли ридав через те, що прийшло на Донбас, різні пастори казали мені: «Ну, в чомусь путін таки має рацію». Розумієте, пастори, які не можуть відрізнити жертву від насильника, за своєю суттю профнепридатні. Це те саме, що казати: «Ну, Чикатило теж у чомусь мав слухність... У чомусь помилялися його жертви, вони ходили в неправильному місці». Це безумство, такі пастори не можуть продовжувати служіння.

До речі, маю намір після цієї війни, коли ми переможемо і якщо Бог продовжить мені життя (що не факт, бо я буквально сьогодні міг загинути, коли наїхав на снаряд від града, який не вибухнув), очолити певну опозиційну бригаду, яка займатиметься люстрацією російських пасторів. Ті, які безсоромно мовчали, протягом восьми років війни рф на Донбасі, винні в тому, що нині сотні авіаційних бомб летять на голови мирних українців, винні у смерті тисяч російських хлопців, якими всіяні наші поля. У цьому є провина церкви, яка робила вигляд, що не розуміє, де тут окупант та інтервент, а де — жертва. У цьому провина служителів, професійним обов'язком яких є відверто говорити, що добро, а що зло, що правда, а що — брехня.

Саме церква повинна давати морально-етичну оцінку суспільству та його лідерам. І байка, що ми поза політикою — відверто неправильна позиція. Не можна залишатися осторонь, коли хтось вторгається за межі іншого, вбиває його дітей, тримає в підвалах мільйони заручників. Говорити про це — не політика, а питання етики. А мовчати — це безсоромно й брудна церковна політика. У всіх кримінальних кодексах цивілізованих країн є поняття «злочинна бездіяльність». Дитріх Бонггоффер писав: «Якщо ми промовчимо, Бог не вважатиме нас невинними». Один із російських пасторів після нашої заочної жорсткої розмови знайшов у собі мужність, відкинувши свої аргументи, зізнатися: «Якщо чесно, то ми просто злякалися у 2014-му...» А потім зробив паузу і додав: «Я злякався... Я винен». Це те, що мають вимовити російські священники, які мовчали і мовчать навіть дотепер. Той, хто не зробить цього, залишатиметься злочинцем, не гідним стояти за кафедрою і вчити Божий народ.

— Що зміниться в теології української церкви після війни?

— Варто визнати, що пострадянське християнство мало безліч теологічних хвороб. Теологію ізоляціонізму наших церков формували кадебісти. Час уже розібратися з цими ідеями. Церква повинна «за-солювати» собою всі сфери суспільства — політику, культуру, освіту, правозахисну діяльність, ЗМІ... Церква повинна впливати, а не просто ховатися в домах молитви і робити вигляд, що «ми тут святі, а там, за порогом, грішний світ».

Теологія не просто зміниться, вона змінюється вже. Мені дуже цікаво спостерігати за служителами, які всі ці вісім років казали, що Мохненко з'їхав з глузду на цій війні, бо тепер дехто з них тримає в руках зброю, долучившись до місцевої самооборони. Я радий за людей, які виявили готовність захищати нашу

землю. Горджуся своїми синами-солдатами. Захищати свою землю, свій народ від бандитів — це героїзм.

Ми повинні звільнитися від радянського теологічного накипу. І цей процес триває. Проїшовши через всі ці страждання, церква стане здоровою, почне реальніше дивитися на світ. Це страшне вогненне хрещення, випробування, яке випало на долю нашої країни, приведе нас до блага, як би дивно це не звучало. Нашими руками Бог руйнує залишки чекістської системи російської імперії. Після перемоги безумовно впадуть путінський, а також і лукашенківський режими. І скільки б вони не пролили крові, вони вже програли цю війну.

Україна ж розправить плечі, наші міста, зокрема й мій улюблений Маріуполь, відбудуються. На жаль, вороги вбили мою прийомну доньку, розстрілявши з танка її квартиру. Не знаю, чи живі декілька моїх старших синів. Сьогодні я обійняв своїх внуків та їхніх матерів, які виברалися з міста. А ще пережив неймовірне піднесення, зустрівшись з одним із синів, якого вже подумки поховав. Мені сказали, що він загинув, але йому вдалося вибратися з оточення. І я впевнений, що з такими героями, які воюють за нас, ми обов'язково вистоїмо. Україна залишиться вільною країною, де люди будуть вірити Христу і проповідувати Євангеліє, матимуть свободу слова, вільний вибір та вільні ЗМІ. Ми це мали, і це дратувало російських ідеологів.

У них у Тамбовській області проти одного служителя генерал ФСБ відкрив кримінальне провадження. Його рік тягали по судах за те, що він у своєму фейсбуці запросив людей у церкву на Пасху. Війна — саме про це. Вона не про газ і нафту, не про землю, не про кримські пляжі, не про донбаські шахти. Усе це демонам не потрібно. Їм не потрібні металургійні комбінати Маріуполя, які нині стирають на порох. Це війна про свободу — про цей великий Божий дар.

Скажу щось неочікуване: це найкращий час України. Кажу це через сльози, біль, істерики, кров, смерть, які бачу щодня. Але ми відстоюємо свою свободу і — відстоїмо її! Ми залишимося вільною країною. Більше того — свобода прийде в росію, прийде у Білорусь. Бог вживає нашу країну — і ми ще прийдемо до сусідів з Євангелієм. Хоча зі служителами, як я вже казав, доведеться мати серйозні й суворі розмови.

Тим, хто повірив пропаганді Геббельса, після капітуляції Німеччини видавали пакетики з їжею лише після того, як вони переглянуть чесний фільм про Голокост. Їм давали їжу після примусових екскурсій в Освенцім, щоб люди вибиралися зі світу брехні. Нам доведеться багато попрацювати, щоб люди в Росії зрозуміли, як їх обманювали, зокрема й єпископи, які підспівували злочинцям.

— Що найперше ви зробите після війни?

— Як антирадянщик з дитинства, я на руїнах Кремля напишу: «Руїнами задоволений!». В одному з фільмів моєї юності так було написано над руїнами рейхстагу. А ще повезу своїх внуків у бункер путіна. Екскурсії туди, думаю, будуть безкоштовними для українців. І розкажу їм, як помирала найкрасивіша імперія в історії людства. Гітлер убив шість мільйонів німців, а срср погубив у десятки разів більше своїх людей. І продовжує робити це прямо зараз.

Ми розкажемо нашим внукам про те, що нам не соромно за нашу участь в цій історії. Мені не соромно за жоден день на фронті протягом восьми років цієї війни. Мені не соромно й за перший день великої бійні, коли ми з друзями опинилися під градами, бо хотіли витягнути якомога більше людей. Мені не соромно за кожен наступний день, бо щодня ми, ризикуючи життям, рятуємо людей.

А ще я поїду на рибалку на океан, куди мене запрошує мій друг Андрій Бондаренко. Хочу приїхати до нього і впіймати велику-велику рибу біля якогось дикийного океанського острова...

Розмовляв Віктор Вознюк.

У КИЄВІ БІЛЯ ЦЕРКОВ, ДЕ РОЗДАЄМО ПРОДУКТОВІ НАБОРИ, ЛЮДИ ЗБИРАЮТЬСЯ ЗА ЧОТИРИ-П'ЯТЬ ГОДИН ДО ПОЧАТКУ РОЗДАЧІ»

У столиці та Київській області п'ятидесятницькі церкви вже понад місяць продовжують соціальне служіння в умовах війни. І це попри те, що значна частина вірян змушена була евакуюватися, а п'ять населених пунктів області, де є наші церкви, опинилися в тимчасовій окупації.

Як розповів старший пресвітер церков столиці Сергій Вознюк під час робочої наради комітету братерства 26 березня, в окремих церквах столиці

тривають регулярні богослужіння. Адже значна частина жителів Києва, попри обстріли і руйнування, залишається на місці, і це люди, які потребують матеріальної

і духовної допомоги.

«З гуманітарними вантажами у місті працюють п'ять наших церков, завозять переважно продукти. Розуміємо, що є точки, де ця допомога важливіша, тому ділимося. Перед роздачею продуктових наборів люди масово збираються біля церков, це може бути 500-800 і більше людей, дехто приходиться за чотири-п'ять годин до початку, щоб отримати по п'ять-шість кг продуктів»,

— розповідає Сергій Михайлович. За його словами, питання евакуації мирного населення дуже ефективно вирішує команда служителів церкви «Філадельфія». Старший пресвітер Київського обласного об'єднання УЦХВЕ Олександр Озеруга повідомив, що в області працюють 13 церков. Деякі служать перевалочною базою для гуманітарних вантажів, які надходять із заходу на схід. П'ять церков в населених пунктах Ірпені, Димері,

Демидові, Тарасівці та Заворичах опинилися в тимчасовій окупації.

А директор соціального департаменту братерства В'ячеслав Когут розповів, що в Києві на правому березі працює екіпаж, який розвозить допомогу для нехочащих людей, інвалідів, котрі особливо потребують допомоги. Звернутись за такою допомогою кияни можуть за телефоном +380 (93) 535 64 95.

Старший пастор Сергій Вознюк

ХРИСТІЯНИ ПОЗА ПОЛІТИКОЮ?

Чи може християнин займатись політикою? Чи має він право висловлювати незгоду з діями президента, коли ці дії є очевидним беззаконням?

Найбільше зауважень і докорів від співбратів по вірі я отримую із рф і тих, хто живе далеко за межами нашої країни і при цьому, на жаль, інфікований вірусом «руського міра».

Мовляв, я втручаюся в політику. А віруючі не мають права цього робити. Це не наша справа.

Тоді поясніть, що ж таке політика... Коли свого часу Іван Хреститель зробив зауваження царю Іроду за те, що в нього була «неправильна» дружина, — це теж була політика? «Бо Ірод схопив був Івана, і зв'язав його, і посадив у в'язницю через Іродіяду, дружину брата свого Пилипа. Бо до нього Іван говорив: Не годиться тобі її мати! І хотів Ірод смерть заподіяти йому, та боявся народу, бо того за пророка вважали» (Мт. 14:3-4). Чи розумієте, що там сталося? Іван Хреститель докорив своєму «президентові» за «неправильну» дружину. Іване, для чого тобі зачіпати таку тему? Для політиків такого рівня, як Ірод, це нормально, не звертай уваги, хрести спокійно людям, проповідуй, займайся духовними питаннями. Не зв'язуєш з політикою, це ж світське...

Задумайтесь: Іван Хреститель полатився головою за те, що звинуватив політика в неправильних стосунках з чужою жінкою. Здавалось би, яка безславна смерть найбільшого з пророків. Адже ж можна було уникнути неприємностей, можна було просто промовчати. Та Іван, виявляється, не зміг.

Росіяни, а чи докоряли ви своєму президентові за його «неправильних жінок»? Звичайно ж, ні, це політика. Для чого вам зайві неприємності? Ви промовчали. І тому мені зовсім не дивно, що тепер, коли у нас йде війна, ви, християни

ЗВЕРНЕННЯ ДО ХРИСТІЯН КРАЇНИ-АГРЕСОРА

рф, не просто мовчите, ви виправдовуєте Путіна, коли він вбиває невинних дітей в Україні.

До речі, це дуже схоже на те, як Ірод вбивав немовлят у Вифлеємі. А первосвященники, книжники та фарисеї, уся духовна еліта Ізраїлю, дивились на це і мовчали. Вони не втручалися в політику.

Божий слуга?

У коментарях мені пишуть, що християни рф не мають права згадувати навіть прізвище свого президента, не те що звинувачувати його. Тому що це Бог його поставив на трон, і він — недоторканна особа, що би не робив. І тому все, що він робить, — це правильно. Мовляв, він — Божий слуга.

Значить, ти таки помилявся, Іване Хрестителю. Не треба було тобі в'язуватися в історію з дружиною Ірода, він же — теж Божий слуга і носить меч.

Та я порадив би тим, хто нагадує мені цей вірш, прочитати його весь. Не просто нагадувати, що є таке місце Писання, а процитувати весь цей текст: «Тому той, хто противиться владі, противиться Божій постанові; а ті, хто противиться, самі візьмуть оруддя на себе. Бо володарі пострах не на добрі діла, а на злі. Хочеш не боятися влади? Роби добро, і матимеш похвалу від неї, бо володар Божий слуга, тобі на добро. А як чиниш ти зло, то бійся, бо не дармо він носить меча, він бо Божий слуга, месник у гніві

злочинців!» (Рим. 13:2-4).

Для чого Божий слуга носить меч? Для того, щоб захищати добро і карати зло. Бо інакше він перестав виконувати свої функції. Саме тому коли ап. Павла били по щоці, він не підставив другу, як це настирливо закликають нас зробити росіяни. Павло відповів тому, хто його ображав, так: «Тоді промовив до нього Павло: Тебе битиме Бог, ти стіно побілена... Ти ж сидиш, щоб судити мене за Законом, наказуєш бити мене проти Закону?».

Чомусь і Христос, коли його вдарили, не підставив другу щоку: «... то один із присутньої там служби вдарив Ісуса в щоку, говорячи: То так відповідаєш первосвященникові? Ісус йому відповідь дав: Якщо зло Я сказав, покажи, що то зло; коли ж добре, за що Мене б'еш?».

Якщо ми, українці, зробили зло, хіба за це нас треба вбивати? Якщо ми не дали воду в Крим після того, як його в нас забрали, то за це треба розбомбити наші міста? Коли Чечня захотіла від вас піти, ви просто її розбомбили. Чому ж ви не відпустили їх із миром?

Росіяни, невже ви справді вважаєте, що вбивство невинних дітей в Україні вашим президентом, вбивство невинних мирних людей в чужій для вас країні, зруйнування наших міст і сіл, пограбування, вигнання понад 10 мільйонів людей з їхнього місця проживання — це добре діло? Хіба так може робити Божий слуга? І ви справді це підтримуєте?

Війна від Бога?

Якщо ви з цим погоджуєтесь, тоді вам треба погодитися, що Гітлер також був Божим слугою. І його треба було підтримувати, за нього треба було молитися і в жодному разі не треба було спасати євреїв від неминучої смерті. Саме так думали більшість німецьких християн того часу. І за це їм соромно до сьогодні. Чи ви думаєте, що путін — це не Гітлер, бо ще не встиг вбити шість мільйонів українців? Але ж ціль поставлена: знищити нас як націю. Усіх до єдиного. Тільки росіяни застосовують цікаве слово для цього — «денацифікація», іншими словами, вбивство всіх українців. І ви, росіяни, це підтримуєте?!

Не кажіть, що я щось вигадую. Я дивився ролик, як проповідують у вас у Москві. Пастор євангельської церкви на зібранні сказав: «Я дивлюсь по телебаченні на мітинги проти війни, які відбуваються в нашій країні, і до кінця не розумію, для чого люди це роблять. Тому що я знаю, що зараз як ніколи наш президент і наші збройні сили мають потребу в нашій підтримці. Тому що всіх нас повинно хвилювати, переможе наша країна чи програє. І це від Бога».

А руські православні взагалі хочуть знищити нас. Ви підтримуєте це беззаконня? Якщо так, то ви мені — не брати, ви — співучасники цього беззаконня.

Де ваше світло?

Спробуймо врешті-решт визначитися, хто ми і як називаємося. Християни у всі часи страждали за незгоду з політикою безбожної держави. Завжди. Коли в Римській імперії перших християн примушували вшановувати кесаря як бога, вони відмовлялися і за це їх розпинали. Вони визнавали Богом Ісуса Христа, а це вважалось державною зрадою і каралося смертю. У часи комуністичного режиму віруючим забороняли брати дітей до церкви. І коли вони відмовлялись підкорятися владі, їх садили в тюрми.

У цьому темному, грішному світі Бог залишив Своїх послідовників, християн, замість світла. Христос сказав: «Ви світло

для світу. Не може сховатися місто, що стоїть на вершині гори. І не запалюють світильника, щоб поставити його під посудину, але на свічник, і світить воно всім у домі. Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі» (Мт. 5:14-16).

Одна з функцій світла полягає в тому, щоб світлом звільняти світ від темряви. Саме тому віруючі просто зобов'язані реагувати на всі без винятку події і речі, пов'язані з темрявою. Вони зобов'язані приносити туди світло. Тому що до цього закликає Біблія. «Допевняйтесь, що приємне для Господа, і не беріть участі в неплідних ділах темряви, а краще їй докоряйте. Бо соромно навіть казати про те, що роблять вони потаємно! Усе ж те, що світлом докоряється, стає явне, бо все, що явне стає, то світло» (Еф. 5:10-13).

Докоряти темряві — неприємне заняття. У нас завжди буде серйозна опозиція. Нам доведеться дорого платити за свої переконання. Івана Хрестителя за його позицію обезглавили. Ісуса розіп'яли. Його послідовників переслідують практично впродовж всієї історії християнства. Але послухайте: якщо ви дійсно ставте світлом, ви просто не можете не світити, ви просто не зможете не боротися з пітьмою. І цілком природно, що ви будете відчувати наслідки боротьби з темрявою.

За позицію воїнів світла доводиться платити високу ціну, і, на превеликий жаль, багато до цього не готові. Однак коли люди, які називають себе «світлом», відмовляються називати темряву пітьмою, у мене виникає серйозне питання: чи насправді вони є світлом? І Біблія про це також говорить. «Око то світільник для тіла. Тож як око твоє буде здорове, то й усе тіло твоє буде світле. А коли б твоє око лихе було, то й усе тіло твоє буде темне. Отож, коли світло, що в тобі, є темрява, то яка ж то велика та темрява!».

Визначтеся нарешті, християни росій, на чіму ви боїтеся. Якщо на боці світла, то перестаньте брати участь в безплідних ділах темряви. І нехай Господь благословить вас.

Олександр Чмут.

Керівник ТрансСвітлового Радіо в Україні.

ЦЕРКОВНИМ СЛУЖИТЕЛЯМ У РОСІЇ ТА ЕМІГРАЦІЇ, ЯКІ ВВАЖАЮТЬ СЕБЕ АПОЛІТИЧНИМИ І ЗАХИЩАЮТЬ ЛАТЕНТНО ЗНЕЛЮДНЮЮЧУ ІДЕОЛОГІЮ «РУСЬКОГО МІРА»

- Церковні служителі, які засуджують гріх ЛГБТ і не здатні засудити гріх підлого масового вбивства та військової агресії...
- Церковні служителі, які засуджують побажання «Слава Україні!» і не здатні засудити свій же гімн «Слався отечество!»...
- Церковні служителі, які засуджують аборт, але не здатні публічно засудити цинічне системне вбивство і знищення мирних жителів і дітей...
- Церковні служителі, які агресивно захищали традиційні сімейні цінності, дякуючи путіну, і не здатні виразити співчуття і закликати свою ж владу в рф не

руйнувати і не нищити мільйони українських сімей...

• Церковні служителі, які говорять про моральні гріхи Заходу й України та благословляють на вбивство тих, хто грішить не так, як вони...

• Церковні служителі, які кажуть, що вся влада від Бога, маючи на увазі тільки кровожерливого путіна, та зневажають владу в Україні та в інших країнах світу...

• Церковні служителі, які історію церкви і росій та цивілізованого світу бачать тільки в проміжку з 2022 року до 1917 року...

• Церковні служителі, які говорять про нібито нелегітимність української влади і нездатні засудити нелегітимність передачі влади від імператора до вождя «красного» терору в 1917 році...

• Церковні служителі, які захист країни в 2014 році тлумачать як геноцид Донбасу, замовчуючи, хто анексував Крим і вторгся на Донбас...

Бажаю вам, щоб кожної ночі вам снилися крики і смерті мирних українців, щоб

заплакані очі вбитих з вашого мовчазного благословення дітей являлися вам у сні щочоночі... Щоб ви прокидалися від крику тих, хто під завалами і в підвалах... Аж до того часу, поки не усвідомите різницю між «руським міром» і Царством Божим.

Ні, це не прокляття, це моє щире побажання всім тим церковним служителям, які в темряві бажають залишитися невидимими замість того, щоб сіяти, як світила у світі, як свічка на підсвічнику у темряві...

«Горе вам, книжники й фарисеї, лицеміри, що схожі на гроби побілені, які зверху гарними здаються, а всередині повні кісток мертвих і всякої нечисти. Отак і ви: назовні здаєтесь людям справедливими, а всередині ви сповнені лицемірства й беззаконня» (Мт. 23:27-28).

Пишу в паузах між волонтерською роботою... І нагадувати собі та всім іншим: так, Господь зробив запаленим серце фараона, проте Мойсей, Аарон та старійшини були покликані говорити правду Божу йому та Єгипту, аж допоки Червоне море їх не розділило...

Тарас Дятлик.

ДОПОМОГА НЕ ЗАБАРИТЬСЯ

І був вечір, і був ранок. І настав день... День, коли опускаються руки, темінн оточує звідусіль, атакує відчай, і допомоги чекати нізвідки...

Але це тільки здається! Допомога не забариться.

«Свої очі ми зводим до Бога, звідки прийде нам допомога. Допомога наша від Господа, що створив небо і землю!».

Бог тут, Він не вийав з України, і нас спасе Його чудо. Тому одним духом і єдиними устами звернімося до нього в єдиній молитві.

Молімося про надприродну мудрість для нашого Президента і всього командування.

Молімося про надприродну силу для наших воїнів — нехай Всевишній наситить їхні тіла і зміцнить їхній дух, підтримає їхні руки і наповнить вірою їхні серця. Молімося, щоб Творець стихій природи

наказав їм воювати за Україну. Щоб Бог війства Небесного поставив Своїх воїнів на захист всіх об'єктів ворожих бомбардувань.

Нехай наш Милостивий Батько обніме Своєю любов'ю наш народ. І нехай Всемогутній Владика звершить Своє чудо в Україні.

Господи, спаси! Господи, захисти, Господи, прослався!